

Nenavadno srečanje

Šmarnice 2014

Peter Žakelj CM in Urška Smerkolj

Uvod

Šmarnično branje, ki ga imate v rokah, se je razvilo predvsem na pobudo tistih, ki so bili veseli razmišljanj v lanskih šmarnicah, ki so govorila o veri v družini Praznikovih. »Nenavadno srečanje« je nekakšno vsebinsko nadaljevanje lanskih šmarnic z naslovom »Živeti z vero je drugače«. Če smo se lani dotikali vprašanj, kako živeti vero v različnih vsakodnevnih situacijah, pa želi letošnja zgodba povabiti bralca k razmišljanju o zgodovini odrešenja. Da bi vera ne ostala le pri veroučnih vprašanjih in odgovorih, tokratno dogajanje postavljamo v prostor, kjer se vera začne: v srečanje z živim Bogom.

Zgodba se začne, ko se v polmraku velike cerkve pred majhno lučko, pred omarico, ki ji pravimo tabernakelj, srečata dva svetova. Župnik Janez in otrok Žan. Župnik se bori s strahom, da bo v izpraznjeni cerkvi postal samotar in menih, in v tej notranji bitki stopi v njegov svet zvedavi Žan. Kaj le počne ta človek v tej veliki zgradbi, sam in na kolenih? Župniku ni težko razumeti začudenega Žana, zato hitro postaneta prijatelja. Z njim gre na igrišče, pomaga mu pri slovenščini, Žan pa se v njegov svet poda z vprašanjem, kaj dela Bog v tabernaklju. Zakaj se je pustil ujeti v tako majhen prostor, če je mogočen?

Župnik ga povede skozi zgodovino odrešenja, da skupaj ugotavljata, kako iznajdljiv je Bog, ko se približuje ljudem. Navdušenje nad tihim ujetnikom v tabernaklju raste pri obeh, ko ga spoznavata kot živega Boga, ki hodi z Izraelskim ljudstvom in v čudovitih svetopisemskih likih razodeva svoj načrt odrešenja. A stara zaveza je le uvod v neverjetno dejanje Božje ljubezni. Bog postane eden izmed nas, da bi se nam približal in bi čutili njegovo prisotnost na vsakem koraku.

Druženje med župnikom Janezom in fantičem Žanom ustvarja prostor, v katerem je mogoče postopoma le najti odgovor na otroško vprašanje: zakaj se je Bog pustil ujeti v tako majhen prostor, kot je tabernakelj. Upamo, da bo zgodba utrdila našo vero, da je Bog tu, še posebej v evharistiji, ker nas ljubi.

Vsebina

1. Nenavadno srečanje	4
2. Novo upanje	6
3. Veliki Bog se razodeva	8
4. Brat ali sovražnik	10
5. Mavrica	12
6. Novo ime	14
7. Ta boleča zavist	16
8. Bog v ognju	18
9. V obljubljeni deželo	20
10. Visoka cena	22
11. Bog sam stopi na zemljo	24
12. Bog na begu	26
13. Dva glasova	29
14. Staro prijateljstvo	31
15. Veselje	33
16. Nemir	35
17. Pripadati	37
18. Svoboda	39
19. Nekaj manjka	41
20. Odločnost	43
21. Potrpežljivost	45
22. Ljubezen boli	47
23. Moliti	49
24. Odločitev	51
25. Preizkus	53

26.	Blagor žalostnim	55
27.	Čudovita podoba	57
28.	Nezaslišano trpljenje	59
29.	Tihi ujetnik.....	61
30.	Tiha svatba.....	63
31.	Z Njim v življenje.....	65

1. Nenavadno srečanje

Pomlad je. Vse se prebuja - v naravi namreč. »Ljudje dremajo naprej,« na kolenih pred Najsvetejšim otožno razmišlja novi župnik. No, novi od poletnih počitnic. Prišel je v župnijo, ki je bila nekdanj znana po gorečih, delavnih in pokončnih ljudeh. Cerkev, pravi kronika, je bila vedno polna, čeprav je bila videti za kraj čisto prevelika. Sedaj pa se napolni le še za božič in veliko noč. Nekaj starejših ljudi pride k maši, mladih ni; zdi se, da je prišel pokopat zadnje vernike. Da, pogrebov je res precej, krstov malo, na poroke so pa skoraj pozabili. »Sam Bog ve, kdaj bom poročil prvi par,« se župnik sprašuje v molitvi.

»Kaj naj storim?« razmišlja. V tem kratkem času je poskusil že vse, kar mu je po razmišljanju in molitvi prišlo na pamet, a ljudje se vsaki pobudi kar se da elegantno izognejo. No, molitev vedno ostane. Čudna služba. Nikoli se ni čutil poklicanega v kak strogi in zaprti red, a vedno bolj je podoben kakšnemu menihu. Župnišče je postalo celica, cerkev pa, čeprav velika, samotna molilnica. Pridiganje je podobno nekdanjemu samostanskemu branju pri kosilu, ko so bili običajno celo menihi s svojimi mislimi daleč od sporočila, branje pa je bolj služilo tišini kot zbranemu razmišljanju. Tako je tudi ob nedeljah pri maši. Ljudje so med njegovimi pridigami sicer tiho, a s svojimi mislimi vsak pri svojem opravilu ali razvedrilu.

Vse te, že skoraj črne misli, skuša župnik deliti z Gospodom v tabernaklju. Tedaj pa se za njegovim hrbtom nekaj zgane. Svetloba pomladanskega sonca odrine nihajna vrata. »Kdo pa se je zmotil?« pomisli. »Ah, ne bom se menil, kdo je. Hvala Bogu, če je prišel molit. Če pa mene išče, bo že pristopil in povedal, kaj potrebuje.«

Vse je tiho. Nič. A občutek ima, da ga nekdo prav od blizu opazuje. No, lepa reč. Kaj pa je to? Obrne se in zagleda otroški obraz. Kuštrav fantiček je, nagajivega pogleda, zvedav in zmeden hkrati. Začudeno ga gleda, kot bi prvič srečal človeka.

»Kaj pa me gledaš tako začudeno?« ga vpraša župnik.

»Nič,« odvrne deček, »pogledat sem prišel, kaj je tukaj.«

»Kako, kaj je tukaj? Saj vidiš, da je cerkev,« reče župnik.

»To vem, ampak kako je videti od znotraj, nisem vedel,« pojasni deček.

»In, kaj praviš?« vpraša župnik, ki ga veseli otrokova iskrenost.

»Čudno je. Nenavadno. Veliko in prazno,« reče deček nekoliko negotovo.

»Kaj pa ti je najbolj čudno?« ga vpraša župnik.

Fantiču je malo nerodno, pa vseeno pove: »To, da v tej veliki prazni zgradbi klečite obrnjeni v najbolj temen kot.«

Župnik se veselo nasmehne. Kako lepo je, če je človek iskren, si misli. »Tam je lučka, vidiš. Ne molim pred temo, ampak obrnjen k lučki, ki predstavlja neskončno luč: Boga, ki biva tam v tabernaklju.« A že se ugrizne v jezik in sam pri sebi pomisli: »Kaj mu vendar razlagam? Saj me ne more razumeti.«

Pogleda dečka in se nasmeje: »Neskončna luč, Bog, tabernakelj, čudne besede kaj?«

»Tu je vse čudno. Zakaj ne greste ven? Zunaj je sonce, lahko bi z menoj metal na koš,« ga povabi fantič.

Župnika zaboli, da ga otrok ne vpraša kaj več o besedah, ki jih ne pozna, a pomisli, da je bolje, da nadaljuje pogovor tam, kjer si otrok želi družčine. Ne more mu dati nekaj, po čemer ne prosi.

»Seveda lahko greva na igrišče ob cerkvi. Najprej pa mi povej, kako ti je ime.«

»Žan sem,« mu reče. »Kaj pa ti, kako je tebi ime.«

»Krasno,« reče župnik. »Jaz pa sem Janez.«

Podata si roke. Potem gresta iz cerkve in na igrišče.

»Bog ve, zakaj mi je poslal tega otroka?« razmišlja župnik. Nekaj upanja vendarle je, da postaneta prijatelja in da ga bo kdaj vprašal kaj več o cerkvi, Bogu, tabernaklju, Odrešeniku, Božji ljubezni.

Oh, o vsem tem bi mu rad kaj povedal. A zdaj je najbrž najbolje, da skupaj nekajkrat vržeta na koš.

2. Novo upanje

Župnik Janez je bil po včerajšnjem srečanju kot prerojen. V njegovo sivino je zasijala nova lučka upanja. Morda pa ga Bog le ni namenil za puščavnika ali meniha v praznem župnišču. Še je upanje, da lahko koga razveseli. No, saj ve, upanje deli umirajočim. Vsaj včasih ga še pokličejo k bolnemu, a večina jih umre v bolnišnici. Res je, tolaži tudi na pogrebih, a veliko raje bi dajal veselje tistim, ki si želijo česa več. Morda pa je Žan eden takih.

Tudi Žana je srečanje v čudni veliki zgradbi, ki ji pravijo cerkev, pošteno predramilo. Saj tudi njemu, čeprav je še otrok, življenje ni ravno z rožicami poslano. Starša sta le redko doma. Oče ima manjšo delavnico v bližnjem mestu, mama pa dela v pisarni. Žan jo sliši govoriti o tem, da je v službi veliko problemov. Ne razume se na to, ve le, da je veliko sam.

Medtem ko se vrača iz šole, razmišlja o včerajšnjem srečanju z župnikom. »Kaj ko bi šel tja tudi danes?« pomisli. »Bog ve, ali župnik moli vsak dan na istem mestu? In kaj si bo mislil, če se spet pojavim v cerkvi? Ah, naj si misli, kar hoče. Šel bom tja, le torbo odnesem do svoje sobe.«

Župnik Janez se tokrat pri molitvi pred Najsvetejšim kar ne more zbrati. Misli mu uhajajo na vse strani. Kot da se mu Bog izmika. Ravno se umiri, ko zasveti za hrbtom. Spet posije sonce skozi nihajna vrata in nekdo vstopi. Župnik se razveseli in sam pri sebi pomisli: »Aha, včerajšnje srečanje tudi Žana ni pustilo ravnodušnega.«

Tudi Žan je vesel, da je Janez spet tukaj. Ampak, kaj zdaj? Kaj naj mu reče, zakaj je prišel?

Župnik, čeprav še vedno obrnjen k tabernaklju, zasluti zadrego fantiča. Obrne se in ga pogleda iznad očal. »O Žan, kako lepo, da si prišel,« mu reče. Najraje bi mu rekel: »Dva, ki se spopadata s samoto, sta se srečala.« A to bi ga le spravilo v zadrego. »Kaj pa me boš danes vprašal?« se raje pošali. »Sedaj veš, da je tu vse čudno. Kje bova nadaljevala včerajšnji pogovor, preden greva na igrišče?«

Žan je presenečen, da je župnik prebral njegove misli. Res si želi na igrišče. Res je tudi, da ga marsikaj zanima o teh čudnih rečeh v cerkvi in o tem, kaj župnik počne tukaj. Že včeraj se je začudil, zakaj kleči na trdih tleh, namesto da bi se sončil v svetli sobi v fotelju. To ga tudi vpraša. »Janez, zakaj pa klečiš tu? Mar ni lepše doma v fotelju?«

»Res je v dnevni sobi v župnišču bolj udobno, a tu je vse drugače,« mu pojasni župnik.

»Kaj je drugače, razen, da je manj udobno?« reče Žan, a takoj začuti, da je to izrekel prehitro. Saj je tu res nekaj drugačnega, le da tega sam ne zna opisati.

»Tu je Bog še prav posebej navzoč. Tu biva dan in noč v tabernaklju. Tam, vidiš, kjer je večna lučka.«

»Kako je lahko Bog tam, v tisti majhni omarici. Bog je vendar velik, to vem, čeprav me ni nihče učil,« se postavi deček.

»Pametno razmišljaš, Žan. Res je neverjetno, da se je Bog pustil ujeti v tako majhen prostor v preprosto podobo belega kruha.«

»Da, kot bi bil kak zapornik v zlati škatli. Kdaj pa so ga ujeli in spravili na tako majhno?«

»Takole se dogovoriva Žan. Vem, da si še otrok in se rad igraš. Časa imava še dovolj, da spoznava veliko stvari o Bogu in njegovih skrivnostih, zato danes končajva kar tu. Bog se je dal ujeti, da bi nam bil lahko blizu, da bi čutili, da nismo sami, da bi cerkve ne bile puste in prazne, ampak kljub svoji velikosti prijeten prostor za vsakega. Kako se je dal Bog ujeti, da je sedaj tu, pa ti povem prihodnjič, če spet prideš k meni. Sedaj pa steciva na igrišče.«

Žan ni mogel verjeti svojim ušesom. Tako hitro, da se je kdo pripravljen z njim igrati in to brez pregovarjanja. Morda ima pri tem svoje 'prste vmes' tista luč, ki sveti tam, kjer je Bog ujet? Mogoče. A o tem bosta kaj več govorila jutri.

3. Veliki Bog se razodeva

Že je tu sobota, dan, ko je Žan prost šole. Mnogi sošolci se tega veselijo, ker so lahko doma in se igrajo z brati, sestrami ali prijatelji. Za Žana je sobota le nekoliko daljši dan. Starša bosta tudi danes večji del dneva zdoma. Mama menda nakupuje, ata pa tudi ob sobotah ostaja dolgo v mehanični delavnici. Vse to bi še nekako šlo, ko bi imel prijatelje. A ker ni iz teh krajev, ker je priseljen, se ga otroci izogibajo. Tako se potika po okolici, stika po gozdu in si krajša čas, kakor ve in zna.

To soboto pa je vendarle v njem nekoliko več veselja. Še sam ne ve, zakaj. Mama mu je sicer obljubila, da gredo jutri v mesto na pizzo, a to najbrž ni glavni vzrok za veselje. Nekaj drugega je. Ko po zajtrku starša odideta vsak po svojih opravkih, začuti, kje je vir njegovega upanja. Šel bo k tistemu zanimivemu možu, ki ga je že dvakrat prijetno presenetil. Všeč mu je, ker si vzame čas zanj in se z njim pogovarja, pa še na koš dobro meče.

Nekaj ovinkov ga ločuje do cerkve, a ker ga tja samo vleče, je tam, ne da bi jih uspel prešteti. Sončno dopoldne je in župnik ureja vrt pri župnišču. Še preden se Žan domisli, kako bi začel, zasliši pozdrav.

»Hej, Žan, kam pa jo mahaš? Danes nimaš šole. Kaj boš počel?«

»Nič. Pravzaprav, ne vem ...« odvrne Žan. Želi si družbe, marsikaj ga tudi zanima. A kako naj začne. Tedaj se domisli: »Prišel sem, da mi poveš, kako se je Bog dal ujeti in spraviti v tisto majhno omarico v cerkvi. Če je res notri seveda?«

Župnik odloži vile, s katerimi se je lotil prekopavanja vrta, sede na klopcu ob župnišču in ga povabi, naj se mu pridruži. Nato začne:

»Bog je še vedno velik. Poglej to lepoto okrog sebe. Mar ni vse čudovito. In te mogočne gore v daljavi? Bog se je človeku najprej razkrival, razodeval pravimo, kot stvarnik. Poznaš Sveto pismo?«

»Slišal sem zanj, videl sem ga, a ne vem, kaj je notri,« pove Žan odkrito.

»V njem je zapisana zgodovina odrešenja, zgodovina tega, kako je Bog prihajal med nas in kako je nazadnje pristal v tisti omarici, ki ji pravimo tabernakelj,« razloži župnik.

»S čim se to začne?« radovedno vpraša Žan.

»Zgodovina svetá se za kristjana začne s stvarjenjem. Bog je edini večen, vedno je bil, je in bo. Je vsemogočen in v njegovih rokah je vse. Bil je, preden je obstajal svet. Svojo ljubezen je želel deliti s stvarmi in živimi bitji, zato je ustvaril svet, ki ga sedaj občudujeva. In ko je videl, kako je svet lep, je vanj postavil človeka. Vtisnil mu je pečat nesmrtnosti in Božje ljubezni. Želel je, da svetu gospoduje, vendar ne po lastni volji, ampak v skladu z Njim, ki ga je ustvaril.«

»Prva dva človeka sta bila Adam in Eva. To sem slišal,« se spomni Žan in vpraša: »Zakaj sta se uprla Bogu?«

»Uprla sta se mu, ker se jima je zdelo krivično, da morata razmišljati, kaj želi Bog in kakšni so njegovi načrti. Raje sta delala po svoje. Zaradi tega upora sta zapravila možnost, da bi živela vedno v ljubezni, v resnici in sreči,« pojasni župnik.

»In kako je prišlo do tega, da se je dal zapreti v tabernakelj?« vpraša nestrpno Žan.

Župnik se nasmehne: »Dobro vprašanje. Bogu je bilo hudo, da se je človek od Njega in njegovih načrtov oddaljil, da se mu je uprl. Tako je že na samem začetku obljubil, da mu bo poslal pomoč, da bo hodil z njim in končno, da bo sam stopil na zemljo.«

»Torej, Bog je velik, je stvarnik. Kako pa hodi med nami, mi poveš jutri?« poprosi Žan.

»Počasi, Žan,« se nasmehne župnik. »Vesel sem, da hočeš slišati kaj o Bogu. Počasi bova prišla tja, kjer sva se srečala - do tabernaklja.«

»Zanimivo,« reče Žan tiho. Potem pa vzklikne: »Greva zdaj metat na koš?«

4. Brat ali sovražnik

V nedeljo, ko so vsi doma in bi lahko bilo tako lepo, je največkrat ogenj v strehi. Mami in ati se neprestano prepirata in si očitata stvari, ki jih Žan ne razume. Želi si miru, a ga je tako redko deležen. Žalosten se umika v svoj svet, čeprav nekje v sebi čuti, da ni ustvarjen za to, da bi visel pred računalnikom ali taval po gozdu.

Pod vtisom včerajšnjega pogovora z župnikom, razmišlja, če niso prav ti prepiri tisto, kar sta zakuhala Adam in Eva. Saj tudi ati in mami nista ustvarjena za takšno življenje. Bog ve, zakaj ne živita v miru drug z drugim. In če je zvečer ati le doma, gleda poročila. Samo nasilje in vojne. Zakaj? Kje se je vse to začelo.

Precej potrtn in črnih misli se spet odpravi proti vasi. Hvala Bogu je s te strani, od koder prihaja, najprej župnišče in potem cerkev. Tako se mu ni treba srečevati z ljudmi. Ni mu do tega. Rad bi le, da bi ga nekdo razumel, ga sprejel in se z njim igral. Rad bi hitro našel župnika.

Pred župniščem ni nikogar. Bog ve, kje je Janez. V tem jasnem popoldnevu menda ni spet v cerkvi. Če prvo pogleda tja, ga prav nič ne stane. In res, v polmraku novogotskih vitrajev vidi pred tabernakljem obris postave na kolenih.

»Vedno ga tudi ne smem motiti,« pomisli. V tišini se usede v klop in se razgleduje po cerkvi. Župnik se kmalu dvigne in se mu približa. Pridi Žan, greva na sonce.

»Zakaj se ljudje prepirajo, Janez, zakaj. Je to zato, ker sta grešila Adam in Eva? Kdaj bo drugače? Sit sem teh preprirov med atijem in mamico.«

»Prav, pa nadaljujva včerajšnjo zgodbo,« reče župnik in začne pripovedovati: »Prvi upor Bogu, ki nas ima rad in nas je ustvaril za srečo, sta zagrešila Adam in Eva, ki sta življenje vzela v svoje roke. Uprla sta se Bogu, nista mu hotela služiti. In ko sta imela otroka, Kajna in Abela, je eden od njiju storil enako. Abel se je veselil življenja. Čutil je, da ga Bog ljubi in da je vse, kar ima, velik dar. Veselil se je narave. Pasel je ovce in se je rad zahvalil Bogu za blagoslov pri svojem delu. Zanj je bil Bog velik, a vseeno ga je čutil kot sopotnika. Kajna pa je bil drugačen. Krivično mu je bilo, da mora delati na polju od jutra do večera. Jezil se je, da ne gre vse po njegovih načrtih. Ko je videl, kako se brat veseli svoje črede in kako z veseljem daruje Bogu najlepša jagnjeta, sta v njem zrasla sovraštvo in zavist. Pobesnel je in brata ubil.«

»Kako grozno, ubil je brata ...,« reče Žan.

»Ja, Žan, grozno je, da se je to zgodilo,« se strinja župnik. »Še bolj hudo pa je, da se to nadaljuje. Brat ubija brata tudi danes.«

Žan se zdrzne, kot bi ga zadela strela. Naenkrat se zresni in ulijejo se mu solze. Spomni se grozot vojne, kjer so se sosede dvignili proti sosedom. Prijatelji so postali sovražniki. V goreči hiši je izgubil stare starše. Od takrat je vse narobe. Ati in mami sta z njim prišla v Slovenijo in od takrat nima pravega doma.

»Zakaj se vse to ponavlja, zakaj so te zgodbe v Svetem pismu tako resnične, tako žive. Zakaj se Kajn in Abel še danes prepirata in ubijata. Zakaj mora biti vse narobe?« ihti Žan.

Župnik tiho odvrne: »Upiramo se temu, kar je Bog položil v nas. Nočemo ga imeti v svoji sredi, vse bi delali po svoje, potem pa je vse narobe.«

»Misliš, Janez, da je Bog res tako pomemben? Zakaj pa ne pomaga?« vpraša Žan.

Župnik se nasmehne: »Koliko vprašanj je v tvoji glavi. Prav imaš, tudi sam se sprašujem o vsem tem. Zato se ustavljam pred Njim v molitvi in ga prosim, naj mi da kaj razumeti.«

»Jaz pa še vedno nič na razumem,« vztraja Žan.

»Počasi, Žan,« ga tolaži župnik, »saj sva komaj na začetku. Bova že prišla do kakega odgovora. Pridi, greva na tisti hrib tja, tam je še sonce.«

5. Mavrica

Ponoči je treskalo in težke kaplje so razbijale po oknih. Žanu so se prebudili spomini na vojne vihre. Rad bi se stisnil k mami, a si ni upal. Malo prej je bilo iz spalnice slišati prepir. Bolje bo, da ju ne draži. Večkrat ju je že slišal, ko se je v strahu prikradel do njune postelje. Nič, bo že nekako, le slike goreče hiše in spomini na eksplozije granat so mu rezali dušo.

Če je Bog velik, zakaj ga ne reši strahu in groze? Če pa je majhen, zakaj je zaprt v tabernaklju, mar bi bil z njim tu v sobi, ob njegovi postelji. V tem razmišljanju je Žana končno premagal spanec.

Zjutraj je še vedno deževalo, a oblaki so se trgali in večkrat je posvetilo sonce. Žan je upal, da bo popoldan že jasno. Rad bi obiskal župnika in mu povedal, o čem je ponoči razmišljal. Nenadoma posije sonce in zariše čudovito mavrico na nebu.

Popoldan Žan pohiti z domačo nalogo in že teče po znani poti. A župnika tokrat ni v cerkvi. Morda je kam odšel. Žan se ustraši, da se danes ne bosta videla. Nekaj mu bo manjkalo. Do sedaj na vrata župnišča še ni pozvonil. Kaj pa, če bo okregan kakor doma, kadar se ob nepravem času prikrade v spalnico k mami? Zmeden stoji na stopnicah, tedaj pa se na vratih pojavi župnik Janez.

»Pozdravljen, Žan, kaj pa ti tukaj. Zakaj pa ne vstopiš?« ga vpraša.

»Ne vem,« je Žan v zadregi. »Bojim se, da bi te spravil v slabo voljo. Potem ne bo nič z najinim pogovorom,« prestrašeno reče.

»Se ti zdim tak, da me lahko vsak spravi v slabo voljo,« se župnik pošali.

»Ne, to ne, ampak doma je pogosto tako. Starša sta hitro slabe volje,« potarna Žan. »Ne vem, kaj jima vedno manjka.«

»Vidiš, spet lahko iščeva odgovor na tvoje vprašanje v Svetem pismu,« ga župnik opogumi.

»Kaj res?« se čudi Žan. »Kaj pravi Sveto pismo, zakaj se moja starša prepirata? Zakaj sta vedno slabe volje?«

Župnik sede na stopnico. Tudi Žan prisede. »Se še spomniš, kaj sva ugotavljala?« vpraša župnik.

Žan nekoliko pomisli in reče: »Da, Adam in Eva sta hotela vse po svoje, zato sta zapravila mir in ljubezen. Odveč jima je bilo, da bi spraševala Boga, kaj od njiju pričakuje.«

»Krasno!« ga pohvali Janez, »dobro si si zapomnil. «Greh se je nadaljeval pri njunih sinovih. Kajn je zavidal Abelu, ki je veselo daroval Bogu od svoje črede. Ni prenesel pogleda nanj, zato ga je ubil.«

»Kaj pa se je zgodilo potem?« zanima Žana.

»Človek ni zajezil greha. Še več. Dopustil je, da se je greh razrasel, svet pa je postal grozno pokvarjen. Vsak je počel, kar mu je ugajalo. Ljudje so popivali, kradli in goljufali. Starši niso skrbeli za otroke. Možje so varali svoje žene in žene niso bile zveste svojim možem. Vsak je mislil le nase in jemal drugim, da bi imel izobilje. Ljubezni ni bilo več.«

»Grozno. In kje je bil Bog? Zakaj je vse to mirno gledal?« sprašuje Žan dalje.

»Saj ni,« odvrne župnik. »Bog tega ni mogel več mirno gledati. Bolelo ga je, da človek, ki ga je ustvaril za srečo, uničuje sebe in bližnje. Kot močni Bog se je v svoji bolečini odločil, da bo to pokvarjenost izbrisal z zemlje.«

»In kako si je to zamislil?« vpraša Žan.

»Odločil se je, da bo poslal veliko deževje. Z vesoljnim potopom se je nameril uničiti svet,« odvrne župnik.

Žan se ustavi: »Ves svet? Pa si je res ves svet zaslužil tako grozno kazen? Mar res ni bilo nikogar, ki bi bil pošten in pravičen?« vpraša.

»O, pač. Bil je mož z imenom Noe. Njemu je Bog zaupal, kaj namerava storiti. Naročil mu je, naj zgradi veliko ladjo. Nanjo se je vkrcala Noetova družina in po en par izmed vsake vrste živali. Bog jih je rešil pred vesoljnim potopom. Vse drugo je bilo uničeno,« zaključi pripoved župnik.

»Škoda, da je moral Bog vse uničiti,« reče Žan zamišljeno.

»Res je,« se strinja župnik. »Tudi Bogu je bilo žal. Saj je vendar on ustvaril svet, on je ustvaril ljudi in ni jih nehal imeti rad. Videl je, kako ubogi smo ljudje in kako hitro nas zapelje slabo. A hude grožnje in kazni nas ne bodo pripeljale nazaj k Njemu. Želel nas je prepričati z ljubeznijo in sočutjem. Noetu in njegovi družini je obljubil novo zavezo in jo zaznamoval z mavrico na nebu. Ta nas še danes spominja, da nas Bog ni pozabil, da hodi z nami in ne bo nikoli več uničil sveta s potopom.«

»Mavrica ... Danes sem jo videl,« se spomni Žan. »To pomeni, da je Bog tudi danes z nami?«

»Da,« se nasmehne župnik. »Tudi danes je z nami. Še posebej pa je med nami v cerkvi. Se še spomniš? Od kar je na svetu človek, išče Bog načine, kako bi se nam čim bolj približal. Nazadnje je izbral tabernakelj. A do tja naju čaka še dolga zgodba.«

6. Novo ime

Župnik Janez je dobil nov zagon za delo. Vesel je, da lahko nekemu približa veselje nad Božjo bližino. Pravzaprav tudi sam na novo doživlja, kako velik je Bog. Ko se pogovarja z Žanom, odkriva, kako je Bog iznajdljiv v svoji ljubezni. Pa ne le iznajdljiv, tudi vztrajen je. Ljudje se mu že od samega začetka upiramo, on pa kar vztraja. Kako potrpežljiv je! Adam in Eva sta se mu uprla. Vse sta hotela po svoje. Uprl se mu je Kajn, pa tudi ljudstvo v Noetovih dneh. Medtem, ko tako premišljuje in vpisuje zadnji pogreb, zazvoni zvonec. Bog ve, kdo prihaja ob tej uri? Tisti, ki želijo urediti kakšne dokumente ali prinesiti dar za sveto mašo, se navadno zvrstijo takoj pa maši, potem pa v župnišču zavlada tišina. No, tokrat je nekdo na vratih.

Župnik Janez vstane in gre odpret. Za vrati stoji Žan. Ves je objokan.

»Kaj pa je tebe prineslo ob tej uri?« presenečeno vpraša župnik.

»Starša sta se sprla zaradi mene. V šoli imam težave s slovenščino, pa je ogenj v strehi. Nihče se ne pogovarja z mano, potem pa je tako, kot je. Kadar pride do teh prepиров, se mama jezi na atija, zakaj smo zapustili domovino in prišli sem. Pa še v to vas, kjer te vsak gleda postrani. Nisem mogel več poslušati prepira in sem jo pobrisal iz hiše. Saj ne bosta opazila. Misli, da sem v svoji sobi in da se spravljam spat,« se izlije iz Žana.

»Torej starša ne vesta, kje si. Tudi tega ne vesta, da prihajaš k meni?« ga župnik ustavi.

»Ne, saj ju nič ne zanima,« reče Žan ravnodušno.

A župnik odvrne: »No, no, Žan, počasi. Zate vseeno skrbita. Si oblečen in sit, imaš streho nad glavo in gotovo jima ni vseeno zate. Skrbi in bolečine pa jima dostikrat zameglijo oči, da bi te videla. A vseeno te imata rada.«

»Ne vem,« pravi Žan. »Ampak, »zakaj bi jima razlagal, kje sem, če se z mano sploh ne pogovarjata?«

»Razmem, Žan, da je težko, a v odnosih moramo vztrajati tudi, ko je naporno. Skušaj biti še doma tako iskren, kot si pri meni,« ga opogumlja župnik.

»Se bom potrudil,« obljubi Žan, a takoj nadaljuje: »Pustiva to, Janez, povej mi kaj lepega iz Svetega pisma.«

»Rekel si, da mamoboli, da ste morali zapustiti domovino,« začne župnik.

»Ja, saj je tudi meni težko,« prizna Žan.

»Razmem. Zanimivo pa se mi zdi, kako je to povezano z zgodbo, ki sem ti jo želel povedati danes. To je zgodba o Abram. Mirno je živel v svoji domači deželi. Bil je pošten, Bog pa ga je nagrajeval s sadovi njegovih rok. Sveto pismo pravi, da je bil bogat z živino, s srebrom in z zlatom. Bog ga je izbral, da bi se po njem približal svojemu ljudstvu. Zaupal mu je, da bo postal oče velikega naroda in v last prejel čudovito deželo.«

»In? Se je vse to res izpolnilo?«

»Da. A Bog včasih najprej vzame, da bi lahko dal. Abram je moral zapustiti svojo domovino v Mezopotamiji in se podati na pot v neznano. Dolgo je taval kot tujec brez doma. Bog mu je obljubil, da bo njegovih potomcev več, kot je zvezd na nebu, a Abramova žena Sara mu je v pozni starosti rodila le enega sina. Pa še tega je Bog zahteval zase. Abram mu je naročil, naj ga daruje kot žgalno daritev.«

»Kaj, sina naj ubije?« se zgrozi Žan.

»Da. Toda Abram je Bogu zaupal. Vedel je, da ga ima Bog rad in da lahko še tako čudne in težke stvari spremeni v dobro. Zato je sina Izaka položil na oltar. V tistem hipu pa se mu je prikazal Božji angel in mu naročil, naj namesto Izaka daruje ovna, ki se je v bližini z rogovi zapletel v trnje.«

»Bog je pa res čuden, saj to sem ti povedal že prvi dan. Zapre se v tabernakelj, da bi bil z nami. Veliko obljublja, potem pa vzame človeku še tisto malo, kar ima,« razmišlja Žan in nadaljuje: »Pa je torej Abram prišel v obljubljeni deželo? Je res postal oče velikega naroda? Je Bog poskrbel zanj, ali pa je ostalo le pri obljubi?« zaskrbljeno sprašuje.

»Abram je moral dozoreti v zvestega služabnika Božjih načrtov,« razlaga župnik. »Z dejanji in odločitvami je izkazal svojo zvestobo Bogu. Postal je nov človek in dobil tudi novo ime – Abraham. Bog ga je tako postavil za očeta izvoljenega naroda, Izraela. Iz njegovih potomcev je izšel tudi Jezus, sam Božji sin.«

»Kako čudne stvari počne Bog,« se čudi Žan. »Še ime mu je spremenil ... Ali ima z vsakim kakšne načrte, kot jih je imel z Abrahamom?«

Župnik se nasmehne: »Da, Žan. Ko sva se prvič srečala, sem razmišljal o tem, kakšen načrt ima Bog z mano. Bal sem se, da se iz običajnega župnika spreminjam v meniha. Nikogar ni bilo, ki bi mu lahko pripovedoval zgodbe o Božji ljubezni. Takrat pa je Bog poslal tebe. - In veš, kaj je še zanimivo?« nadaljuje župnik. »Abramovo zvestobo je Bog nagradil tudi z novim imenom. Dal mu je ime Abraham. Tudi v najinem imenu je nekaj zanimivega, na to sem pomislil, ko sva se srečala. Ti si Žan, kar po slovensko pomeni Janez. Bog te je pripeljal v Slovenijo in ti dal za družbo Janeza. In meni Janezu, je v strahu, da bom postal samotar, po tebi prinesel novo mladost. Tako jaz postajam bolj Žan, ti pa Janez. Mar ni to zanimivo?!«

Žan pokima, a ostane brez besed. Župnik ga poboža po skuštranih laseh in reče: »Bog torej poskrbi, le zaupati mu morava. Sedaj pa hitro steci domov, da starša ne bosta v skrbeh.«

7. Ta boleča zavist

Župnik je Žanu ponudil pomoč pri učenju slovenščine. Stopil je tudi do njegovih staršev in jima povedal svoj predlog. Sprva se jima je zdelo čudno, da se župnik zanima za Žana in da mu je pripravljen pomagati, a pomoč sta sprejela. Tako in tako sta imela polno glavo drugih skrbi. Še vedno se nista vživela v novo okolje in nikogar drugega ne poznata, ki bi želel pomagati Žanu. Če se nekdo sam ponudi in je pripravljen brezplačno učiti Žana, pa naj bo tako.

Žan je vesel, da je v prijatelju dobil še učitelja. Veselil se je skupnega druženja, pa čeprav ob učenju slovenščine. V Janezu je našel nekoga, ki ga razume in s katerim lahko deli svoje težave in navdušenje.

Sošolci so opazili, da se Žan, ki sicer k verouku ne hodi, zelo domače pozdravlja z župnikom. Za župnika jim sicer ni bilo dosti mar. Zakaj bi ga cenili in spoštovali, ko pa jim starši ne kažejo takšnega zgleda? Vseeno pa jih je jezilo, ko so videli, kako prijazen je z Žanom, ki se ga vsi izogibajo. Prav župnik, ki bi moral po njihovem mnenju prvi ločiti med vernimi in nevernimi, s posebno skrbjo gleda na Žana.

Pri slovenščini je Žan kmalu pokazal napredek. Ko ga je učiteljica vprašala, kdo mu pomaga, je z veseljem povedal, da je to župnik. Učiteljica je bila vesela, da Žan končno popravlja ocene, pri sošolcih pa je nevoščljivost naraščala. Žan je to opazil in bolelo ga je, da ni nikoli dovolj dober zanje. Enkrat ga izločijo, ker je tujec, drugič, ker se trudi v šoli. Nikoli ni prav.

Pri učenju slovenščine o vsem tem potoži župniku. Ta dobro razume, kaj boli Žana. Tudi sam je že utrujen od nenehnega nasprotovanja. Sočutno se mu nasmehne: »Ah, Žan, takšno je naše življenje. Saj se spomniš ene prvih zgodb iz Svetega pisma. Sprašuješ se, zakaj je med sošolci tako huda zavist. Kajna je zavist pripeljala celo do tega, da je ubil Abela. Namesto, da bi se potrudil in tudi sam dal Bogu najboljše, se je znebil brata. Tako je tudi z nami. Raje zavidamo drugim in jih odrivamo od sebe, kot da bi se trudili narediti največ iz sebe.«

»A zakaj Bog tega ne prepreči? Zakaj čaka in dopušča, da se dogaja slabo?« se Žan ne more sprijazniti.

»Ah, Žan, ljudje smo neučakani, pri Bogu pa je potrebna potrpežljivost,« razlaga župnik. »Poglejva, kako je vodil Izraelsko ljudstvo od Abrahama do Jezusa. Slišal si, da je imel Abraham sina Izaka. Izakovemu sinu je bilo ime Jakob. Imel je dve ženi. Prva mu je rodila veliko otrok, druga pa Józefa in Benjamina.«

Žan prekine pripoved: »Dve ženi? No, to mi je domače. Tudi pri nas imajo muslimani več žena. In kje se je začela tekmovalnost, kdo je bil kriv za vse?« prehitiva Žan.

»Da, običajno je res eden vedno kriv,« se strinja župnik. »Tokrat je bil Jožef tisti. Oče ga je imel najrajši, vsaj tako se je zdelo bratom. Nekoč mu je dal lepo suknjo. Bratom je prekipelo. Ubili bi ga, če se ne bi ustrašili Božjega maščevanja. Raje kot da bi se umazali z njegovo krvjo, so ga prodali za sužnja.«

Žan se čudi: »Ubogi Jožef. Kako daleč lahko pripelje nevoščljivost! Zakaj ne vzame Bog stvari v svoje roke? Zakaj se skriva v tabernaklju, namesto da bi pokazal svojo moč in uredil stvari, kot je treba?«

Župnik prikima: »Oh, Žan, popolnoma razmem tvojo jezo. Tudi sam se velikokrat zalotim, kako se jezim na Boga, da me pusti čakati. Moje delo se mi zdi pogosto tako prazno. Kot bi leta in leta sejal, pa nič ne bi zraslo. A prav v Svetem pismu najdem tolažbo.«

»Zgodbe o človeški zavisti in hudobijah so ti v tolažbo?« se čudi Žan.

»Ne. Tolaži me Bog, ki zmore še tako strašno zlo obrniti v dobro,« pojasni župnik.

»Je torej Bog rešil Jožefa?« je Žan radoveden.

»Je. A ni šlo lahko,« odgovori župnik. »Jožef se je v Egiptu izkazal za zelo bistrega. Razložil je faraonove sanje in postal upravitelj egipčanske dežele. Čez čas je v deželi njegovih bratov zavladala lakota. Bratje so pripotovali v Egipt, da bi kupili žito. Spet so srečali brata, ki so ga pred mnogimi leti prodali za sužnja. Stopiti so morali pred njega, mu priznati svoj greh in ga prositi za pomoč.«

»Oh, kako lepo bi bilo, če bi imel tudi jaz nekaj, kar bi moji sošolci potrebovali. Potem bi me spoštovali in če bi to delil z njimi, bi me imeli radi,« razmišlja Žan.

Župnik prizna: »Razmem te, Žan. Tudi jaz bi rad ljudem dal nekaj, kar si želijo. Rad bi, da bi v meni videli veselo sporočilo, pa se me pogosto izogibajo, kot da vidijo strašilo.«

Žan je molčal. Čutil je, da si delita bolečo resnico. In neverjetno - vse to, vsa njuna doživljanja so zapisana v Svetem pismu. Bog je neverjeten! Na začetku se mu je zdel predvsem čuden, sedaj pa postaja privlačen. Kako vse vodi, kako iznajdljiv je ... Tega človek res ne zmore. In koliko upanja mu daje. Če je poskrbel za Jožefa, bo poskrbel tudi zanj. Gotovo bo poskrbel. Saj že skrbi.

8. Bog v ognju

Kako peklensko boli, če nisi sprejet. Kakor da bi v tebi gorel ogenj. Velika noč je in vsi govorijo o praznovanju, le Žan je tiho. Pri njih doma teh praznikov ne praznujejo. Starša se ne menita za tukajšnje običaje, svoje pa sta tudi opustila. Njuno življenje se vrti le še okoli dela. Žanove dneve pa zaznamujejo dogodki v šoli in srečanja z župnikom. Rad prihaja k njemu, prijateljstvo z njim ga opogumlja. Še vedno pa ga boli, da ga sošolci ne sprejmejo. Posmehujejo se mu. Nikoli ni dovolj dober zanje. Vedno poiščejo kaj, da se mu lahko smejejo.

Tudi danes so se mu smejali, ko je narobe naglasil ime grape ob vasi. Poklapan odide iz šole in kar samo ga nese v cerkev. Nikoli ni klečal, tokrat pa kar pade na kolena na mestu, kjer je prvič srečal Janeza. Gleda v gorečo lučko pri tabernaklju in misli na tisočkrat bolj gorečo bolečino v sebi. Razpet med dvema ognjema sprašuje Boga, kje je, zakaj se skriva, zakaj ne pomaga ...

Tokrat je župnik tisti, ki razsvetli temo v cerkvi. Nihajna vrata odstrejo svetlobo. Žan se zdrzne. Župnik pristopi in tiho poklekne poleg njega. Globoko v sebi čuti Žanovo bolečino.

»Kaj te žge, Žan?« ga čez čas prijazno vpraša.

»Oh, vedno isto ... Ne marajo me. Nikoli me ne bodo sprejeli. Kje je Bog? Zakaj ne pomaga?« potoži.

»Ah, Žan, vztrajna morava biti,« ga skuša opogumiti župnik. »Bog je! Včasih tudi on žge, da bi nas prečistil. Bog je kakor ogenj, ki enkrat sveti, drugič prečiščuje. Uničuje pa nikoli! Nikoli ne uniči nič dobrega, ne boj se!«

Žan se čudi, da župnik tudi tokrat vidi v njegovo dušo. Govori mu o ognju in luči, kot da bi vedel, kako ga žge bolečina in kako si želi najti lučko v temi.

»Še mi povej o ognju,« zaprosi. »V meni gori kot v peči – to verjetno ni Bog. Je Božji ogenj podoben lučki, ki tli pri tabernaklju?« sprašuje.

Župnik malo pomisli: »Žan, naj ti povem zgodbo o tem, kako se je Bog nekoč razodel v ognju?«

»Povej,« zaprosi Žan.

Župnik začne pripovedovati: »Jožefovi bratje, Izraelci, so bili v Egiptu lepo sprejeti. S svojimi družinami so se naselili med Egipčane in bili dobrodošli. Leta so minevala, Jožef in faraon sta umrla. Ljudje so pozabili na njuno prijateljstvo. Izraelci so postali manjvredni tujci, ki so jih Egipčani izkoriščali in imeli za sužnje. A Bog ni pozabil nanje. Izbral je moža po imenu Mojzes in se mu na poseben način približal.«

Žan se spomni: »Mojzes, za to ime sem že slišal. Kako sta se srečala Bog in Mojzes?«

»Mojzesu se je življenje obrnilo na glavo,« pripoveduje župnik. »Iz faraonove palače je moral zbežati v puščavo. Tam se je na nenavaden način srečal z Bogom.«

»Kako pa?« zanima Žana.

»Bil je vroč dan,« nadaljuje pripoved župnik. »Mojzes je gnal čredo ovac na pašo. Naenkrat je zagledal grm, ki je gorel, a ni zgorel. Želel se je približati tej čudni prikazni, tedaj pa je zaslišal glas, ki je prihajal iz sredine grma. Bog mu je spregovoril. Naročil mu je, naj se vrne v Egipt in osvobodi zaslužnjene Izraelce. Mojzes se je prestrašil tako težke naloge. Vprašal je, kaj naj reče ljudem, kdo ga pošilja. Bog, ki se je takrat prvič razodel po imenu, mu je odgovoril: 'Jaz sem, ki sem'. Reci, 'Jaz sem' me je poslal.«

»Čudno ime, Jaz sem,« pravi Žan. »A najbrž bo kar držalo. Bog je tisti, ki je vedno tu. Bog je. Saj res, táko ime je zanj pravo. On je in pika,« se Žanu posveti; potem pa nadaljuje: »No, povedal si mi o Bogu v ognju. Še vedno pa ne vem, kaj naj počnem z ognjem, ki je v meni. Kakšno zvezo ima Bog in žgoča bolečina, da me sošolci ne marajo?«

Župnik mu na vprašanje odgovori z novim vprašanjem: »Veš, kaj je rekel Mojzes Bogu, ko ga je ta poslal k faraonu?«

»Ne vem, kako naj bi vedel,« odvrne Žan.

Župnik pove: »Vprašal ga je, kako naj se postavi pred faraona, ko pa ne zna z besedami. Bog mu je obljubil, da bo z njegovimi usti. Pomagal mu bo poiskati prave besede in ga učil, kaj mora povedati. Hkrati mu je poslal še brata Arona, da bi mu bil v oporo. - No vidiš, Žan, Bog vedno poskrbi. To je odgovor tudi za tvoja usta,« se župnik posmeje, potem pa nadaljuje: »Kadar te bo strah, da boš spet kaj narobe rekel, si zapomni: Bog je s tvojimi usti in te bo učil. Hkrati pa ti je dal tudi brata Janeza, mar ne?«

Ogenj v srcu Žana končno pojenja. Saj res, tako bo že šlo. Bog je, pa čeprav ga ne razume najbolje. Pa tudi župnika ima za sopotnika. Tako bo že šlo. Potolažen in opogumljen se Žan odpravi domov.

9. V obljubljeni deželi

Žan je vesel druženja z župnikom, a čuti, da nekaj manjka. Zdi se mu, da bi se najraje pridružil likom, o katerih govori župnik. Vsak ima svoje težave, marsikdo ga hudo polomi, a tisti, ki vztraja z Bogom, se zdi potolažen. Še več. Žan doživlja, kot bi bile zgodbe povezane v nekakšno karavano, ki se pomika proti cilju. Ljudje, ki so srečali Boga, vedo, kam gredo in komu pripadajo. On pa ve le to, da se v novem kraju še vedno ne znajde. Ne ve, kam gre, nikomur ne pripada. Včasih bi se najraje preselil v župnišče k Janezu, ki mu je postal kakor oče. A župnik pravi, da je njegov dom pri starših.

Žan bi župniku rad zaupal, kar čuti. A na hitro se tega ne da razložiti. Med učenjem slovenščine je premalo časa. Ko ga ujame v cerkvi ali pred župniščem, mine srečanje kakor blisk. O tem, da bi rad pripadal, da bi rad vedel, kam gre ..., o tem mu bo povedal, ko bosta v miru.

Zdi se, da Bog res vodi njegovo življenje. Kmalu poskrbi za priložnost, da se lahko župnik in Janez v miru pogovorita. Janez ga namreč povabi, da bi šla skupaj nabirat kostanj. Starša se več kot toliko ne sprašujeta, kaj se dogaja z Žanom. Pri ljudeh se malo pozanimata, kakšen je župnik in ali je z njim vse v redu. Ko izvesta, da je prijazen in da ni še nikomur storil nič žalega, pustita Žana na kratek izlet.

Janez in Žan med potjo klepetata, ponavljata slovenščino in nabereta precej lepega in debelega kostanja. Nato se vrneta v župnišče, da bi ga spekla. Med tem, ko ga pripravljata, se Žan opogumi:

»Župnik Janez, sedaj se že nekaj časa pozna. Nisi mi še sicer povedal, kako je prišel Bog v tabernakelj, a čutim, da je res, kar mi o Njem pripoveduješ. On je tam, pa tudi z mano je. Ampak nekaj mi manjka.«

Župniku pridejo skoraj solze v oči. Kako dovzetna je lahko otroška duša, pomisli. Kako hitro otrok začuti, da je Bog tu in da je dober. Po moško se skuša zbrati. Reče mu: »Povej, Žan. Kaj manjka?«

Žan malo pomisli. Skuša najti prave besede. Nato poskusi: »Zdi se mi, da so ljudje, o katerih mi pripoveduješ, med sabo povezani. Srečali so Boga in šli za njim. Zdi se mi, kot bi bili skupaj na isti poti. Kot karavana, kot množica, ki hodi za Bogom, gredo proti nekemu cilju. Jaz pa ne vem, kam grem. Še huje je, da sem sam.«

Janez ne more ostati po moško trden. Otrok ga razneži. Stisne ga k sebi in reče: »Ti si res pravi Božji otrok! Prav imaš. Bog povezuje ljudi, ki mu sledijo. Posebej je izbral Izraelce, da so kot narod hodili za njim. Danes pa nas povezuje v Cerkev, kjer smo kot nekdanji Izraelci zbrani na poti v obljubljeni deželi. Tudi ti pripadaš temu ljudstvu, tako kot jaz.«

»Kaj res?« se Žanu zasvetijo oči. »Sem tudi jaz s tabo na poti?«

»Da,« reče župnik. »Skupaj greva v obljubljeni deželi. Morda pa naju lahko poleg preprostih svetopisemskih zgodb poveže še nekaj. A poglejva naprej, kako se je razpletla zgodba o Mojzesu.«

»Saj res,« se spomni Žan. »Je Mojzesu uspelo prepričati faraona?«

»Ni šlo ravno gladko, a kjer je Bog, tam je moč,« pove župnik in nadaljuje: »Faraon ni hotel osvoboditi Izraelcev, zato je moral Bog pokazati svojo moč. Na Egipčane je poslal nadloge: požrešne kobilice,

strupene kače, komarje, muhe, bolezni ... Ker faraon ni in ni hotel popustiti, je slednjič Bog pomoril vse egiptovske prvorojence. Izraelci so lahko končno zapustili deželo. A faraon si je kmalu premislil. Za njimi je poslal svojo vojsko. Bog pa je poskrbel, da se je Rdeče morje odprlo in so lahko po suhem ubežali pred Egipčani. Vsi faraonovi vojaki so utonili v morju.«

»Grozno,« se Žan čudi napeti pripovedi.

»Da,« se strinja župnik, »še bolj grozno pa je, da so Izraelci še vedno godrnjali nad Bogom, kljub temu, da so videli njegova velika dela. V puščavi so se pritoževali in bi se najraje vrnil v Egipt ter zamenjali svobodo za polne lonce. Šli so celo tako daleč, da so začeli častiti druge bogove. Bog pa ni obupal nad njimi. Da bi bili na poti v obljubljeni deželo bolj povezani, je po Mojzesu z njimi sklenil novo zavezo. Dal jim je deset zapovedi, s pomočjo katerih so kljub padcem vendarle vztrajali skupaj in zapovedi ohranili vse do današnjega dne,« zaključi pripoved župnik.

»Neverjetno, da se lahko nekaj ohrani skozi tako dolgo dobo,« se čudi Žan. »Kakšne pa so te zapovedi?«

»Če ti je prav, se lahko o njih pogovoriva, po tem ko bova ponovila sklanjatve. Sedaj pa poskusi kostanj, ki se je med tem spekel,« predlaga župnik.

»Ampak, Janez, nisi mi še odgovoril, komu pripadam. Nočem biti sam. In kako naj vem, kam me vodiš?« vztraja Žan.

»Oh, Žan« se župnik nasmehne, »ti rasteš hitreje kot jaz. Da, hotel sem ti povedati, da so Izraelce v hoji za Bogom povezovale Božje zapovedi. Tudi nas lahko povežejo in hkrati kažejo pot vse do tabernaklja.«

»No, potem jih želim spoznati. Rad bi razumel, kam grem in ne bi bil rad sam,« je Žan odločen.

»Obljubim ti, da se bo to zgodilo,« veselo zatrdi župnik in mu poda pečen kostanj.

10. Visoka cena

Žan se ob župnikovih pripovedih o velikih likih Stare zaveze navdušuje nad nenavadnimi srečanji Boga z ljudmi. Želi si spoznati deset Božjih zapovedi in izvedeti še kaj več. Župnik je tega nadvse vesel. Rad nekomu posreduje zgodovino odrešenja, sporočilo o Božji ljubezni in Bogu, ki je tudi danes z nami.

Tako minevajo meseci. Žan je navdušen nad kraljem Davidom in Salomonom. Preroki ga nekoliko plašijo. Postaja mu jasno, da zvestoba Bogu prinaša trpljenje. To se mu je upiralo, a sluti, da je tako prav. Bog ga privlači. Noče se oddaljiti od želje, da bi hodil za Njim, a boji se trpljenja. V sebi še vedno podoživlja grozote vojne. Potil se je, ko je poslušal o trpljenju preroka Jeremija in mučeništvu makabejskih bratov.

Vprašanje, zakaj Bog ne prepreči trpljenja, postaja v njem vedno bolj glasno. Župnik pa mu potrpežljivo prikazuje lik za likom, zgodbo za zgodbo, da bi Žan razumel, kako pomembno je, da v težavah in trpljenju ne izgubimo zaupanja v Božjo previdnost.

Danes je Žan še posebno nestrpen. »In kdaj bova končno prišla do skrivnostnega kraja, pred katerim vsak dan ure in ure moliš?«

Župnik odvrne: »Mislim, da je čas, da se iz Stare zaveze dvigneva v novo dobo, ko je Bog sam stopil na zemljo, da bi nam pokazal, zakaj je smiselno vztrajati kljub trpljenju.«

»Kar na zemljo je stopil?« se čudi Žan.

Župnik prikima: »Da. Hotel se nam je kar najbolj približati. S svojim ljudstvom je bil povezan z zapovedmi, ki so jih hranili v skrinji zaveze. Na poseben način je bil prisoten v templju, ki ga je dal zgraditi kralj David. A ljudje so se od njega še vedno oddaljevali. Zato je stopil na zemljo.«

»To pa je moralo biti veličastno,« se Žan zamisli.

»Da in ne hkrati,« odvrne župnik.

»Kako to misliš?« vpraša Žan.

»Saj že veš, da Bog pogosto deluje zelo drugače, kot bi mi predvidevali,« se župnik nasmehne in začne pripovedovati: »Bog je poklical še zadnjega izmed prerokov, da bi po njem napovedal svoj prihod. Njegovo ime je bilo Janez Krstnik. Bil je zanimiva pojava. Živel je v puščavi, oblačil se je v kameljo kožo, jedel kobilice in med divjih čebel.«

Žan se začne smejati: »Bog pa ima smisel za humor, da po takem čudaku sporoča tako pomembne novice.«

»Da, strinjam se,« se nasmeje še župnik. »Bog vedno preseneča, zato moramo biti zelo pazljivi, da ga ne spregledamo. Tisti, ki so v Janezu Krstniku videli le čudaka, so spregledali njegovo sporočilo. Janez jih je vabil, naj se spreobrnejo, naj ne bodo zagledani vase, naj se veselijo življenja in naj zaupajo, da jih Bog ljubi.«

»Lepo sporočilo. Potem se nanj niso jezili, tako kot na preroka Jeremija?« vpraša Žan.

»O pač, tudi nanj so se nekateri jezili. V tistem času je v deželi vladal kralj Herod. Rad je poslušal Janeza, a spravljal ga je v zadrego. Javno mu je namreč očital, da je poročil ženo svojega brata. Vladar bi moral biti ljudem za zgled, zato je bila njegova pokvarjenost za Janeza nedopustna,« razlaga župnik.

»Kaj je naredil Herod?« zanima Žana.

»Oh, Herod je dal Janeza zapreti v ječo. K temu ga je nagovorila žena, ki Janeza ni mogla prenašati. Herod bi ga najbrž kmalu izpustil, saj ga je njegovo sporočilo v globini srca privlačilo. A zgodilo se je, da se je zagovoril na neki zabavi. Lepi pastorki je v zameno za ples obljubil, da ji izpolni kakršnokoli željo. Ta je tekla k materi in jo vprašala, kaj naj ga prosi. Ta ji je naročila, naj od kralja zahteva Janezovo glavo.«

»Oh, grozno. Kako si je lahko kaj takega zaželela?!« vzklikne Žan.

»Sovraštvo nima meja, saj veš,« reče župnik.

»In potem? Saj ga Herod menda ni dal res obglaviti?« hiti Žan.

»Herod je bil premalo odločen, da bi oporekal. Sram ga je bilo, da bi pred gosti požrl besedo in se zavzel za nedolžnega Janeza. Zato je svojo obljubo izpolnil. Pastorki je dal na krožniku prinesiti njegovo glavo.«

»Janez, ne razumem,« protestira Žan. »Rekel si, da mi bo z začetkom nove zaveze, bolj razumljivo, zakaj Bog dopušča trpljenje. A to, kar praviš, je šele norost. Zakaj je moral tako grozne smrti umreti nekdo, ki je oznanjal tako čudovito sporočilo in pripravljaj ljudi na prihod Boga?!«

»Žan, bodi potrpežljiv,« ga miri župnik. »Vztrajni moramo biti, če želimo doumeti Boga in sprejeti trpljenje. Tukaj se ne da prehitevati.«

»Ta župnik. Vedno ima prav,« pomisli Žan sam pri sebi. Še ga boli, da svet ni takšen, kot si ga predstavlja. A mora vztrajati. Mora izvedeti, kako je Bog stopil na zemljo.

11. Bog sam stopi na zemljo

»Torej, Janez, danes začneš z zgodbo, kako je Bog stopil na zemljo,« se mudi Žanu.

»Prav,« reče župnik. »A tokrat lahko zgodbo prebereva iz Nove zaveze, ki jo bova danes prvič odprla.« S police vzame knjigo, ki je tanjša od tiste, iz katere sta brala zgodbe o Abrahamu, Mojzesu, kralju Davidu in prerokih. Odpre jo in ponudi Žanu.

»No, kar preberi,« mu reče.

Žan vdihne, kot bi se pripravljajal na start pri teku. Nekaj treme ima, a ne toliko zaradi branja. Naglási mu ne delajo več težav. Po tolikih pogovorih z župnikom mu slovenščina lepo teče. Bolj ga vznemirja, kaj bo v knjigi izvedel. V župnikovi pisarni je veliko stvari, ki ga navdajajo z nekim strahospoštovanjem, zdijo se mu povsem drugačne od tistih doma ali v šoli. Govorijo o Bogu. Večrat opazi, s kakšnim spoštovanjem jih jemlje župnik v roke. Z enakim spoštovanjem želi tudi on brati iz Svetega pisma. Vdihne in izpod obrvi pogleda župnika. Ta mu pokima, zato začne brati:

»Napoved Jezusovega rojstva

V šestem mesecu je Bog poslal angela Gabriela v galilejsko mesto Nazaret, k devici, zaročeni z možem, ki mu je bilo ime Jožef, iz Davidove hiše, in devici je bilo ime Marija. Angel je vstopil k njej in rekel: 'Pozdravljena, obdarjena z milostjo, Gospod je s teboj!' Pri teh besedah se je vznemirila in premišljevala, kakšen pozdrav je to. Angel ji je rekel: 'Ne boj se, Marija, kajti našla si milost pri Bogu. Glej, spočela boš in rodila sina, in daj mu ime Jezus. Ta bo velik in se bo imenoval Sin Najvišjega. Gospod Bog mu bo dal prestol njegovega očeta Davida in kraljeval bo v Jakobovi hiši vekomaj; in njegovemu kraljestvu ne bo konca.' Marija pa je rekla angelu: 'Kako se bo to zgodilo, ko ne poznam moža?' Angel ji je odgovoril: 'Sveti Duh bo prišel nadte in moč Najvišjega te bo obsenčila, zato se bo tudi Sveto, ki bo rojeno, imenovalo Božji Sin. Glej, tudi tvoja sorodnica Elizabeta je spočela sina v starosti; in to je šesti mesec njej, ki so jo imenovali nerodovitno. Bogu namreč ni nič nemogoče.' Marija pa je rekla: 'Glej, Gospodova služabnica sem, zgôdi se mi po tvoji besedi!' In angel je šel od nje« (Lk 1,26-38).

Žan konča in tiho gleda nazaj po besedilu.

»Kaj praviš, Žan, ali česa ne razumeš?« vpraša župnik.

»Kaj pomeni devica?« izstreli Žan.

»Če nekoliko poenostaviva je devica dekle, ki še ni poročeno in ne živi z možem. Marija še ni bila poročena, ko se ji je prikazal angel in ji povedal, da bo rodila Jezusa, Božjega sina,« pojasni župnik.

»Janez, hočeš reči, da Marija ni spala z Jožefom!« pove Žan naravnost.

»Da. Bog je poskrbel, da je spočela po daru z nebes,« pove župnik.

»Je bila Marija kraljica tiste dežele?« zanima Žana.

»Ne,« odkima župnik, »bila je navadno dekle in njen zaročenec Jožef je bil tesar.«

»To je pa še bolj čudno kot tabernakelj,« razmišlja Žan. »Bog je izbral kar eno navadno dekle za mater svojega sina. Gotovo ji ni nihče verjel.«

»Počakaj, to še ni vse,« ga župnik prekine.

»Kaj, a sledi še kaj bolj norega?« vpraša Žan.

»Da,« se nasmehne župnik in nadaljuje: »Čas njenega poroda se je dopolnil, ko sta bila z Jožefom sredi napornega potovanja. V zavetiščih zanju ni bilo prostora, ljudje ju v svoje hiše niso sprejeli. Zatekla sta se v borno pastirsko bajto. Marija je tam rodila dete, ga povila in položila v jasli.«

»Noro!« vzklikne Žan.

»Da. To je bila čudna in čudovita noč hkrati. Angeli so se spustili z neba in prepevali Slavo novorojenemu Bogu. A slišali so jih le preprosti pastirji. Ti so prvi izvedeli veselo novico. Angel se jim je približal in jim dejal: 'Glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo. Danes se vam je v Davidovem mestu rodil Odrešenik, ki je Mesija, Gospod. To vam bo v znamenje: našli boste dete, povito in položeno v jasli.'«

»Bog v jaslih?« se Žan ne more načuditi. Pričakoval sem, da bo njegov prihod veličasten, a rodil se je kot majhno dete, preprosti materi v revni pastirski bajti. Še posteljice ni imel!«

»Vidiš, Žan. Počasi se bližava tabernaklju. Bog je vztrajno hodil za svojim ljudstvom. Vse je naredil, da bi se mu približal. Nazadnje je poslal svojega sina, da se je kot nebogljeni otrok rodil med nami. Sedaj najbrž že skoraj razumeš, kako velik je Bog, da zmore biti tako skromen,« zaključí župnik.

Žan ostane brez besed. V sebi je odločen, da mora o Božjem detetu še več izvedeti. Kakšen bo, ko bo zrasel? Božji otrok bo zrasel v dečka, podobnega njemu. Če je Bog postal podoben njemu, lahko tudi on postaja podoben Bogu, razmišlja.

Župnik Janez ga smehljaje opazuje in bere njegove misli. Vesel je, ko vidi, kako dovetna je lahko otroška duša za Božje veličine.

12. Bog na begu

Pri Žanu doma je vse kot običajno. Starša se zdita naveličana in brezvoljna. Zdi se, da je življenje že zdavnaj odšlo mimo njiju. Žan pa bi rad živel! Še sam ne razume, kaj natančno bi rad, a ve, da hoče živeti. Vedno bolj ga boli, da se doma vse vrti le okrog službe in zaslužka. Boji se preprirov, ki v valovih pustošijo po njihovem domu. Tudi to poletje je napeto glede dopusta in skupnih počitnic na morju. Ati je zopet padel v čudno krizo. Kot zmeraj se je začelo s preprirom z mamo in nadaljevalo z mučno tišino. Že nekaj tedno prihaja domov okajen in razdražljiv. Bolje je, da takrat nihče ne zine niti besede. Žan in mama raje nič ne sprašujeta.

Žan ne razume, kaj se dogaja. Mama pravi, da je to zaradi vojne in njihovega begunstva. V vojni je ati sodeloval pri osvobajanju nekega mesta in od takrat se mu to dogaja. Odkar so morali zapustiti domovino, se vse le še stopnjuje.

Žan ne more preboleti izgube starih staršev. Večkrat ga tlači mora. Ne more se sprijazniti, da tudi njegovih nekdanih prijateljev in sošolcev ni več, ker so se zaradi vojne razšli po svetu.

Odkar pozna župnika, se Žan, ko mu je najtežje, zateče v cerkev. Pred tabernakljem premlewa svojo bolečino. In ker preživi tudi župnik veliko časa kleče pred tabernakljem, se tam večkrat srečata. Tudi danes sta tam. Nekaj časa molčita, potem pa župnik vpraša Žana, kaj ga boli.

Žanu se ulijejo solze. Velikokrat sta že govorila o tem, da je potrebno življenje sprejeti takšno, kot je, a še vedno ne more sprejeti dejstva, da odrašča v begunski družini. Zakaj so morali zapustiti domovino? Zakaj mora biti tujec? Zakaj, le zakaj?!

Župnik Janez razume njegovo stisko, a ne more ga tolažiti s praznimi obljubami. Življenje je težko, to bo moral sprejeti. In ker sta se začela srečevati z Jezusom, Božjim sinom, ne more mimo njegovega bega.

»Žan, se spomniš, kako vesel si bil, ko sem ti pripovedoval o Jezusovem rojstvu,« začne župnik. »Jezus je bil otrok kakor ti. Še več, njegova družina je morala kakor tvoja zbežati iz domovine.«

»Ni mogoče,« se Žan začudi. »Bog – pa na begu?! Pa kaj še. Pred kom bi lahko bežal?«

»Kmalu po Jezusovem rojstvu so kralja Heroda obiskali modri z vzhoda. Danes jim pravimo trije kralji. Povedali so mu, da iščejo novorojenega kralja, da bi se mu poklonili. Herod jih je prosil, naj mu, ko ga najdejo, to nemudoma sporočijo, češ da bi se mu tudi sam rad poklonil. V resnici je bil prepričan, da ga bo novi kralj želel izpodriniti, zato je začel takoj kovati načrte, kako bi se ga znebil. Modri so Jezusa slednjič le našli, a so bili v sanjah opomnjeni, naj tega ne izdajo Herodu. Ko je ta spoznal, da ne bo od njih ničesar izvedel, je ukazal pomoriti vse dečke v Betlehemu in njegovi okolici, stare dve leti in manj. Jožefu pa je tisto noč angel naročil, naj nemudoma vstane, vzame Marijo in dete in skupaj z njima zbeži v Egipt. Nato so vse do Herodove smrti živeli v tuji deželi.«

»Omenil si modre iz vzhoda,« prekine pripoved Žan. »Kako so izvedeli, da se je Jezus rodil v Betlehemu?«

»Sveto pismo pravi, da so sledili zvezdi, ki je tisti čas vstala na nebu in jim kazala pot. Nazadnje se je ustavila nad krajem, kjer je bil rojen Jezus. Poklonili so se mu ter mu darovali zlata, kadila in mire,« pojasni župnik.

»Herodu so rekli, da iščejo kralja. Mar niso bili presenečeni, da so Jezusa našli v preprostem pastirskem bivališču, v jaslih, iz katerih jedo živali?« razmišlja Žan.

Župnik odvrne: »O presenečenju Sveto pismo ne govori. Ti možje niso po naključju imenovani 'modri'. Očitno je bila njihova modrost v tem, da so razumeli, da je Božja veličina še večja v ponižnosti in preprostosti.«

»In niso se čudili, niti ko je moral Jezus bežati pred Herodom?« razmišlja Žan dalje.

»Ne. Gotovo so vedeli, kako sebičnost pokvari človeke. Zaradi nje je pripravljen uničiti tudi, kar je na svetu najlepšega,« pojasni župnik.

»Kaj pa Marija in Jožef? Kako sta mogla vse to mirno prenašati,« se ne more načuditi Žan.

»Marija je očitno že kot preprosto dekle veliko premišljevala o tem, kaj Bog pričakuje od nje. Želela je izpolniti Božjo voljo, zato je zmogla sprejeti angelovo oznanjenje. Ob srečanju z njim je izrekla odgovor na tvoje vprašanje: 'Naj se zgodi kakor želiš ti, Bog. Želim ti služiti, ker vem, da si neskončno dober.'«

»In Jožef?« sprašuje Žan. »Če bi bil moj ati na njegovem mestu, bi robantil po dolgem in počez. Vsi bi se morali skriti pred njegovo slabo voljo. Napil bi se in kričal na vsakogar, ki bi ga srečal.«

»Žan, razumem, da te boli, ko je ati takšen. Na neki način pa vsi težko sprejemamo stvari, ki jih ne moremo razumeti,« reče župnik.

»Da. A kako naj sprejemem, da sem se moral roditi v deželi, kjer je vojna pognala v beg toliko družin? Še vedno ne razumem, zakaj se je moralo to zgoditi?« prizna Žan.

»Tudi Marija marsičesa ni razumela, a zaupala je, da jo vodi Gospod. Tudi tebe vodi. V težkih dogodkih te ni pustil samega. Pripeljal te je sem, da bi ti pokazal drugačno pot. Tvoja bolečina spreminja v priložnost, da se srečaš z Jezusom, ki je bil begunec kot ti,« ga župnik spodbuja.

»Še vedno me jezi,« vztraja Žan.

»Razumem, Žan, a tudi ti se boš moral odločiti. Lahko se vse življenje jezimo na Boga - ali pa iščemo, kaj od nas pričakuje. Modri so iskali Božjo voljo, Marija in Jožef tudi, Herod pa se ji je uprl. Tudi mi smo zmeraj pred odločitvijo. Na nas je, ali sprejmemo Boga v svoje življenje - ali pa ga zavrnamo.«

»Zapleteno,« se Žan zamisli. »In kako se človek nauči prepoznavati, kaj Bog hoče, kaj je dobro in kaj slabo?« sprašuje.

»No, preko starozaveznih zgodb se počasi bližava Jezusu. Ob njem se bova učila prisluhniti pravemu glasu in ločevati dobro od slabega.«

»Prisluhniti pravemu glasu, ločevati dobro od slabega ... Zapleteno govoriš, Janez. Misliš, da te bom lahko razumel?« podvomi Žan.

»O boš, boš. Le vztrajati moraš,« odvrne župnik . »Zdaj pa pridi, v mladinski sobi lahko preizkusiva novo mizo za pingpong.«

13. Dva glasova

Žan hitro odrašča. Župnik Janez ve, da je v njegovih letih vse mogoče. Tudi najboljši prijatelji se razidejo, kaj šele otroci v letih odraščanja. Prijateljstvo z Žanom in skrb zanj ga napolnjujeta z upanjem, da oznanjevanje ni povsem prazno, a zaveda se, da bi lahko tudi to kmalu minilo.

Pri verouku se pogosto počuti čisto nemočnega. V nekaterih razredih delo poteka bolje, v drugih slabše, a večina otrok prihaja k verouku samo zato, ker je v kraju pač takšna navada. Župnik Janez ni naiven. Če bo ostalo pri tem, lahko zagotovo računa, da se bo v kratkem zgodil velik osip med veroučenci. Ko bodo prvi spoznali, da vera iz navade ni smiselna, se bo usul plaz. Da bi se le, si misli, potem bo lahko začel končno nagovarjati tiste, ki si vendarle kaj želijo.

A Bog je potrpežljiv, zato mora biti potrpežljiv tudi sam, če hoče biti njegov služabnik, razmišlja župnik in vztraja dalje. Spodbuja otroke, naj se odločijo za Boga in se ga oklenejo v molitvi in zakramentih. Žal ima največkrat občutek, da je ta bitka že zdavnaj izgubljena.

»Zakaj ni nikjer rezultata? Jezus je vendar prišel, da bi enkrat za vselej premagal pekel in smrt. Zakaj dopušča, da ima hudič toliko uspeha,« premišljuje župnik, takrat pa se mimo cerkve na kolesu pripodi neki mulec. Ko vidi župnika, se obrne in ga nasmejan pozdravi. Žan je.

»O, nova frizura,« opazi župnik.

»In novo kolo,« ponosno odvrne Žan.

Župnika Janeza stisne v prsih. Začuti, da pred njim ni več kuštravega fantiča, ki si je želel izvedeti, zakaj se je Bog dal zapreti v tabernakelj. Pred njim je najstnik, ki kipi od življenjskih moči in sam Bog ve, kam jih bo usmeril.

»Gre torej staršema bolje,« vpraša.

»Da, ati ima vedno več strank. Razširil je obrt,« ponosno razlaga Žan. »Sedaj se mi pa mudi. Z Nino sem zmenjen. Skupaj se bova učila angleščino, potem pa pogledala film. Pozdravljen, Janez.«

Žan drvi dalje. Župnik Janez ostane sam. Vse ga boli. Zdi se, kot bi Žana odnesel tisti drugi glas, o katerem mu je želel nazadnje spregovoriti. Gre v cerkev, vzame v roke Sveto pismo, poklekne pred tabernakelj in bere: »Tedaj je Duh odvedel Jezusa v puščavo, da bi ga hudič skušal. Ko se je postil štirideset dni in štirideset noči, je postal naposled lačen. In pristopil je skušnjavec in mu rekel: "Če si Božji Sin, reci, naj ti kamni postanejo kruh." On pa je odgovoril: "Pisano je: Človek naj ne živi samo od kruha, ampak od vsake besede, ki prihaja iz Božjih ust." Tedaj ga je hudič vzel s seboj v sveto mesto in ga postavil vrh templja ter mu rekel: "Če si Božji Sin, se vrzi dol, kajti pisano je: Svojim angelom bo zate zapovedoval in: Na rokah te bodo nosili, da z nogo ne zadeneš ob kamen." Jezus mu je odgovoril: »Pisano je tudi: Ne preizkušaj Gospoda, svojega Boga!" Spet ga je hudič vzel s seboj na zelo visoko goro. Pokazal mu je vsa kraljestva sveta in njihovo slavo ter mu rekel: "Vse to ti bom dal, če padeš predme in me moliš." Jezus mu je tedaj dejal: "Poberi se, satan, kajti pisano je: Gospoda, svojega Boga, mōli in njemu samemu služi!" Tedaj ga je hudič pustil, in glej, angeli so pristopili in mu stregli« (Mt 4,1-11).

Kako boleča je resničnost skušnjav, razmišlja župnik. Žan je dobil na lahko zasluženi kruh. Ima novo kolo, novo frizuro in novo prijateljstvo. Zakaj bi še razmišljal o Bogu? Ko je bil sam, se je rad mudil v cerkvi, sedaj zaide tja le, kadar je v težavah.

V šoli mu gre dobro, slovenščina je že zdavnaj pozabljena skrb. Sedaj se lahko spušča z vrha templja in verjame, da se ne bo spotaknil.

In kako majhen je korak od tega trenutka do tistega, ko bo popolnoma pozabil na Jezusa, ki nanj čaka v tabernaklju, da bi ga učil prepoznavati glasove ter slediti le enemu, tistemu, ki vodi v življenje, po katerem je kot otrok tako hrepenel.

Zaupaj, se hrabri Janez. Verjemi, da ni vse zaman. Žan bo še prišel nazaj, še bo vprašal za Jezusa. In če ne bo? Bog ve, zakaj je tako dobro. Njuno nenavadno srečanje je oba opogumilo. Njemu je dalo nov zalet, Žanu je pomagalo prebroditi težko obdobje begunca in tujca. Zaupati moram, si reče župnik in začne moliti. Dolgo moli mukoma in v bolečini, slednjič pa se le umiri. Končno postane tudi sklep prebranega evangelija resničnost. Čuti, da k njemu pristopa Božji angel in mu vrača izgubljeno upanje.

14. Staro prijateljstvo

Oh, saj tudi Žan ni iz kamna. Čuti, kako ga že lep čas premetava. Ni mu vseeno, da je na neki način pustil ob strani staro prijateljstvo z župnikom Janezom. Res je, počitnice so prinesle nov veter v njegovo življenje. Odkar so spet sedli v šolske klopi, se med sošolci čisto drugače počuti. Ni več tujec kot prej. Osvojil je navade vrstnikov, vedno je dobro oblečen, po naglasu se komaj še opazi, da ni domačin.

Povrhu vsega pa je zaljubljen. Sošolka Nina se že nekaj časa vrti okrog njega. Tudi ko je še imel težave pri izgovarjavi, mu je rada pomagala, sedaj pa sta se posebej ujela v glasbeni šoli. Ona igra klavir, on pa je navdušen nad kitaro. Oba sta začela sanjati o skupnih nastopih. Ko sta prvič skupaj zapela in zaigrala, sta bila v devetih nebesih.

Nina je iz družine, kjer ob nedeljah redno hodijo k sveti maši, a njihova vera je le nedeljska obleka. Starši ne prenašajo župnika, ki nima dlake na jeziku in pogosto svari pred vero, ki je le prazna navada.

Ob Nini začne Žan na novo razmišljati o starem prijateljstvu. Kadar pomisli na župnika Janeza in na otroška srečavanja z njim, se v njem prebudi nenavadno domotožje. Pri župniku se je doslej počutil še najbolj doma. Ne more razumeti, da ga tisti, ki hodijo redno k nedeljski maši, ne doživljajo kot svojega očeta, saj jim je po veri še veliko bližji kot njemu. Nasprotno. Zanj celo pravijo, da je premalo življenjski, da pretirava. Žana te opazke bolijo.

Burna najstniška leta so polna želje po zabavi in veseljačenju. Polnega življenja si želi tudi Žan in jezi ga je, kadar sošolci pravijo, da je Cerkev veselju nasprotna. Župnik Janez že ni proti veselju. Koliko veselja je našel ob njem, ko sta skupaj igrala namizni tenis, nabirala kostanj in klepetala na vrtu. A glasovi prijateljev so vedno glasnejši.

Počasi se vsega nabere. Ne more iti kar mimo. Ne zdi se mu pošteno, da bi župnika Janeza kar pospravil v nekakšen predal, preden se ne prepriča, če res sodi tja. Ne more se strinjati z večino. Župnik ni tak, kot ga skušajo prikazati. Tudi Boga ne doživlja kot oni. To mu povzroča nemir. Mora se opogumiti in obiskati starega prijatelja.

Dežuje in zdi se, da je danes pravi čas, da ga obišče. Saj nima kaj početi. Ampak kako naj se kar pojavi pri župniku po tolikem času. Že ve. Še najbolj prijetno je bilo, kadar sta se srečala v cerkvi, v polmraku pred večno lučko. Tam je nekaj posebnega, pa naj reče kdo, kar hoče. Tja bo šel.

Zamišljen se odpravi proti cerkvi. Prepričan je, da bo našel župnika na kolenih. Sluti, da ves ta čas moli tudi zanj.

Res. V mraku se pred šibko lučko srečata stara prijatelja. Oba sta ganjena. Vesta, da nekaj tako lepega, kot se je tukaj pred leti začelo, ne more umreti. Janez tudi tokrat ne izgublja besed.

»Povej, Žan, kaj te je prineslo,« naklonjeno reče.

Žan ve, da ni potrebno razlagati, kaj se je v tem času dogajalo z njim. Župnik ga je na neki način vedno spremljal, pa čeprav zelo drugače kot tedaj, ko sta se pogosto srečevala in pogovarjala. Nekaj časa je tiho, nato začne: »Prišel sem, ker mi stvari ne dajo miru. Prišel sem, ker ne morem mimo vsega, kar

sem doživljal ob tebi. Najbrž sem prišel tudi zato, ker me tisti, ki je zaprt tamle notri, ne pusti pri miru. Ljudje govorijo različne stvari o tebi in Njem, pa o vajini Cerkvi. Zgodbe, ki se je tukaj začela, nisem slišal do konca. Zato sem tukaj.«

»Vem, o čem govoriš, Žan. Svet ni naklonjen tej skrivnosti, a kljub temu je čudovita,« odvrne župnik.

Žan prikima in nadaljuje: »Verjetno se ti bo zdelo čudno, Janez, a strinjam se s tabo, čeprav sem za dolgo časa izginil. A res, vem, da imaš prav. Bog je čudovit, čeprav ga svet noče poznati. Pa tudi mimo najinih srečanj ne morem. Rad bi prišel do konca skrivnosti. - Se spomniš, ko sem ti rekel, da želim pripadati. Se spomniš, ko si me učil deset zapovedi. Takrat bi te skoraj prosil, da me krstiš, potem pa me je odneslo. Najbrž ni bilo prav. A zdaj vem, da hočem o Njem, ki biva tukaj, izvedeti več in razčistiti tudi glede vprašanj, ki se mi zastavljajo ob vrstnikih.«

»In kaj te trenutno najbolj muči?« vpraša župnik.

»Veselje,« odvrne Žan. »Ne razumem, da tisti, ki hodijo v cerkev in poslušajo tvoje pridige, govorijo, da si prestrog in da jim greniš življenje. Pravijo, da je Cerkev ostala zadaj in da samo prepoveduje. Ne razumem jih, ker mi je bilo ob tebi vedno lepo. Po drugi strani pa tudi tebe ne razumem. Vedno si sam, delaš in moliš. Ne hodiš na zabave, nimaš ne žene ne otrok. Še kuhaš si sam. Kakšen je postal tisti Jezus, ki se je rodil v jasliah in bil begunec? Je hodil zagrenjen in sam po svetu? Se ni znal veseliti, ali kaj? Kaj je prinesel?« se Žan ne more ustaviti.

Župnik Janez je vesel njegovih vprašanj in komaj čaka, da nadaljujeta skupno iskanje. A vseeno predlaga: »Za staro prijateljstvo, ki se obnavlja, je morda najbolje, da najprej zaigra partijo namiznega tenisa in potem nadaljujeva. Tule, v polmraku, bova težko začela s pogovorom o veselju. Nadaljevala pa ga bova lahko tudi tukaj,« se župnik nasmehne. »Žan, si za igro?«

Tudi Žan se smeje: »Seveda, danes se mi nikamor ne mudi.«

15. Veselje

Župnik Janez in Žan sta po dolgem času odigrala partijo namiznega tenisa. Župnik je moral priznati premoč. Žan ga je pošteno namučil. Po igri skuhata čaj in si postrežeta s piškoti. Žanu se zdi, da se vrača v otroška leta.

Župnik, utrjen od notranjih bojev, izžareva notranji mir. Igra, molitev, delo, počitek ... - zanj ima vse isti pridih. Želi izpolniti Očetovo voljo in služiti ljudem. To mu daje globok mir in tiho veselje. Srečen, da ima ob sebi starega prijatelja, začne pogovor.

»Veselje te torej vznemirja«, se nasmehne Žanu.

»Da,« prikima Žan. »Kako boš ugovarjal tistim, ki pravijo, da jim ti in Cerkev ne privoščita veselja?«

»Oh, Žan, nič ne bom ugovarjal. Nisem tu, da bi se branil, rad bi ti le sporočil veselo novico, zaradi katere je Bog sam stopil na zemljo,« odvrne župnik.

Žan se zamisli in reče: »Priznam, da mi je bilo v veliko tolažbo, ko sem se lahko našel v zgodbi o Jezusu, rojenem med pastirji in sem se v sveti družini na begu čutil sprejetega. Lažje sem sprejel svoje begunstvo, ko sem izvedel, da je tudi Bog živel kot begunec. A sedaj se počutim drugače. Kriza je mimo. Imam prijatelje. Zakaj se ne bi preprosto veselil in užival?« vpraša Žan.

Župnik odvrne: »Najin pogovor bo postal kmalu prazen, če se bova držala le svojih besed. Bog nam je dal svojo besedo, v njej bova našla odgovor na tvoje vprašanje. Hočeš, da odpreva Sveto pismo?« vpraša župnik.

Žan bi raje klepetal, protestiral in iskal po svoje, a iz spoštovanja do starega prijatelja in nekega globokega občutka, da se le-ta ne moti, sprejme pobudo.

»Toda ti beri,« se smeje. »Meni je nerodno bolj kot takrat, ko si me učil slovenščine.«

Župnik odpre Sveto pismo in poišče mesto v Janezovem evangeliju. Pogleda Žana, se mu nasmehne in začne brati:

»Svatba v galilejski Kani

Tretji dan je bila svatba v galilejski Kani in Jezusova mati je bila tam. Na svatbo so bili povabljeni tudi Jezus in njegovi učenci. Ko je vino pošlo, je rekla Jezusu njegova mati: »Vina nimajo.« In Jezus ji je dejal: »Kaj imam s teboj, žena? Moja ura še ni prišla.« Njegova mati je rekla strežnikom: »Kar koli vam reče, storite.« Tam pa je stalo šest kamnitih vrčev za judovsko očiščevanje; držali so po dve ali tri mere. Jezus jim je rekel: »Napolnite vrče z vodo!« In napolnili so jih do vrha. Nato jim je rekel: »Zajemite zdaj in nesite starešini!« In nesli so mu. Ko je starešina pokusil vodo, ki je postala vino, in ni vedel, od kod je – strežniki, ki so zajeli vodo, pa so vedeli –, je poklical ženina in mu rekel: »Vsakdo postreže najprej z dobrim vinom, in ko se ljudje napijejo, s slabšim, ti pa si dobro vino prihranil do zdaj.« Tako je Jezus v galilejski Kani naredil prvo od znamenj in razodel svoje veličastvo in njegovi učenci so verovali vanj. Potem je šel dol v Kafarnáum in z njim njegova mati, njegovi bratje in njegovi učenci; in tam so ostali nekaj dni« (Jn 2,1-12).

Župnik dvigne pogled in vpraša: »Kaj praviš, Žan?«

»Le kaj je Jezus počel na svatbi?« se čudi Žan. »In njegova mama... Kako to, da jo je skrbelo za vino? Koliko pa so držali vrči?« hudomušno vpraša.

»Vsak je držal nekaj manj kot sto litrov,« pojasni župnik.

»Toliko? Čakaj, vrčev je bilo šest ... Saj to je več kot petsto litrov vina! Kaj? Toliko vina, da je Jezus naredil? Pa se ni bal, da se ga bodo potem konkretno napili,« se Žan ne more načuditi.

»O tem nam Sveto pismo nič ne pove. Vendar je gotovo vedel, da se to lahko zgodi. Kaj praviš, zakaj je to naredil?« vpraša župnik.

»Ker je imel rad ženina in nevesto« razmišlja Žan.

»Najbrž,« se strinja župnik. »Rad pa je imel tudi življenje. Vedel je, da je svatba nekaj čudovitega in da je tudi zakonsko življenje nekaj čudovitega. Vedel je, da družjenje bogati človeka. Verjel je v ljubezen in jo hotel podpreti s takim dejanjem.«

»In se ni bal, da bi se ga napili?« vztraja Žan.

»Jezusu je bilo življenje vedno pomembnejše od predpisov. Ljudje pa so ga narobe razumeli in se spet in spet vračali v stare tire. Jezus želi, da se veselimo, da živimo polno. Namesto, da bi v polnosti zaživel veselje in ljubezen, ki nam jo Jezus prinaša, pa smo ljudje sprevrgli njegove besede v novo kopico pravil in predpisov. Jezus noče tega. Želi, da bi bili preprosti in svobodni kakor otroci. Vabi nas, naj zaupamo, da bo Bog poskrbel za nas. On, ki oblači cvetlice na polju in daje hrano pticam, on bo poskrbel tudi za nas, ki smo vredni več kakor mnogo vrabcev. Za Boga smo tako dragoceni, da ima preštete celo lase na naši glavi, pravi Jezus. Zato naj ne skrbimo, ampak se predamo Bogu in živimo polno,« zaključi župnik.

Kako mogočno in prepričljivo so Žanu zvenele besede, ki jih je pravkar slišal. Zdaj se mu zdi še bolj noro, da se ljudje jezijo na župnika in se jim Cerkev upira. Zakaj je tako? To mora razčistiti.

16. Nemir

Žan je upal, da bo v prijateljstvu z župnikom našel mir, ki bo trajal. Želel je dobiti odgovore na vprašanja, ki ga vznemirjajo, da bi lahko potem mirno živel dalje. A sedaj vedno bolj vidi, da ne bo šlo tako zlahka.

V sebi sicer jasno čuti, da ima župnik prav, ko trdi, da Jezus prinaša veselo sporočilo, kar beseda 'evangelij' tudi pomeni. A hkrati doživlja, da ustvarja to sporočilo v njem nove nemire. Prepričanje, da se župnik Janez ne moti, ko govori o Jezusu, ga ne potolaži.

Sošolci še naprej tolčejo čez župnika in Cerkev. Žan jim ugovarja z jasnom besedo, a ne dajo se prepričati. Še Nina mu ne verjame. Tudi zanjo je župnik le trmast in nepopustljiv samotar.

Bolj, ko se Žan trudi zagovarjati resnico, bolj sam ostaja. Kaj se dogaja? Še vedno se živo spominja kako lepo je bilo, ko so ga po tistih počitnicah sošolci sprejeli medse. In kako vesel je bil novega prijateljstva z Nino. Srečen je bil, ker se mu je zdelo, da ga imajo vsi radi, da ga cenijo in občudujejo. Zdaj tega ne čuti več. Kako to, da vse tako hitro izgine?

Nemir v njem je iz dneva v dan večji. Ne more ga kar vreči čez ramo. Prime ga, da bi se kot včasih zaprl v svojo sobo, navil glasbo do konca in se izgubil v močnih ritmih. A v sebi čuti, da bi bil to le beg - beg pred srečanjem z resnico. Ne, v cerkev mora. Mora se vrniti na tisti kraj, kjer se resnica vedno razkriva, kjer vedno najde notranji mir.

Po šoli se ves raztresen znajde pred tabernakljem. Iz njega kipi molitev: »Ti, ki si tu zaprt, povej mi, kaj se dogaja? Zakaj so me ljudje sprejeli, sedaj pa me spet odklanjajo? Če si mi bil blizu v revščini mojega doma in v begunstvu, si mi lahko blizu tudi v tem boju in nemiru.«

Žanu se zdi, da ga molitev dviga v drugi svet. Tam sreča Njega, ki mu pravi: »V tebi bivam in to, kar doživljaš ti, doživljam tudi jaz. Na zemlji smo vsi le popotniki. Tudi zame je bil čas, ko so me sprejeli. Ljudje so našli upanje v meni. Nasitil sem jih, ko sem pomnožil nekaj kruha in ribic. Ozdravljaj sem bolne in osvobajal obsedene. Učil sem jih in navduševal, ker sem jih razumel, ker sem nagovoril njihova srca. Dokler sem jih hranil in delal čudeže, so bili zadovoljni. Ko sem zahteval več, so postali nestrpni.«

»In kaj si storil potem?« vpraša Žan v tišini.

»Umikal sem se v samoto, molil k svojemu Očetu in skušal pojasniti dvanajsterim učencem, kaj je moje poslanstvo, zakaj sem prišel,« sliši odgovor.

»Dvanajsteri?« vpraša Žan.

»Preproste ribiče sem poklical za svoje učence. Izbral sem dvanajst apostolov, da bi jim bil še posebno blizu, da bi jim vse še posebej razlagal.«

»Pa so te poslušali, si bil uspešen?« se zdi Žanu ključno.

Glas odgovarja: »Dolgo je trajalo, da sem jim dopovedal, da nisem prišel kot kak drug vladar, da moje kraljestvo ni od tega sveta, da govorim o kraljestvu, ki je večno in se razprostira tja čez v 'nebo'. Oni

pa so se prepirali, kdo bo prvi. Spraševali so me, kaj jim bom dal, ker hodijo za menoj. Jezilo jih je, ker sem govoril tudi o trpljenju. Prepričani so bili, da trpljenje ni zanje, še manj pa zame.«

Žan se zdrzne: »Zakaj bi trpel? Saj si vendar Božji sin?«

»Prav trpljenje je jedro našega življenja. Mimo njega ne moremo. Trpljenju, takemu ali drugačnemu, se ne moremo izogniti« sliši odgovor.

»O kakšnem trpljenju govoriš?« sprašuje Žan dalje.

»Najprej o bolečini, ki jo doživljamo, kadar nam ne gre vse, kot bi radi. Potem o bolečem dejstvu, da nimamo vedno prav, da zmeraj naredimo kaj narobe.«

»Ljudje ne marajo, da jih kdo spomni na to, da se motijo in grešijo,« pomisli Žan. »In ljudem se upira trpljenje. Priznam, tudi meni. Tu se najbrž začne upor in nasprotovanje. Se v trpljenju skriva odgovor, zakaj si zaprt v tabernaklju?«

Tišina. Žan je še vedno zamaknjen v tabernakelj. Čuti težo poti, ki se odpira pred njim. Sam ne bo zmogel. Potreboval bo pomoč. A Janez ne more prehoditi poti na mesto njega. Sam mora vztrajati, da ga ne bi nekoč spet odneslo proč. Dva prijatelja, ki jih je srečal pred tabernakljem, sta preveč dragocena.

17. Pripadati

Žan je začel prebirati Sveto pismo. Hotel je spoznati Njega, ki ga tako potrpežljivo čaka tam, v tistem kotu cerkve. Spet je začutil neustavljivo željo, da bi pripadal. Prvič jo je začutil, ko je spoznaval čudovite like iz Stare zaveze. Želel je postati del karavane, da bi lahko skupaj z Noetom, Abrahamom, Jožefom, Mojzesom, kraljem Davidom in drugimi potoval proti cilju. Takrat mu je župnik predstavil deset božjih zapovedi in mu jih priporočil za življenjsko vodilo. Še vedno jih pozna in skuša se jih držati. A že od takrat ve, da to ne more biti vse. V njem je še neko drugo, globlje hrepenenje, ki ga zapovedi ne izpolnijo. Želi si biti del množice, ki je sledi Jezusu. Verjame, da so pri Njem odgovori na vsa vprašanja. Čuti, da so resnični, čeprav večkrat boleči. Jezus je za resnico zastavil svoje življenje.

Prijateljstvo z Jezusom prinaša v njegovo življenje nekaj zelo drugačnega. Razmišljanja ob tabernaklju in bližina, ki jo tam začuti, se Žana dotaknejo globlje, kot ostale stvari o katerih razmišlja. Oh, saj teh ni malo. Nina, kitara, življenjske sanje in toliko stvari, ki si jih sedaj, ko gre staršema dobro, lahko privoščiti ... Vse to mu hitro zapolni glavo. A če se malo ustavi, čuti, da nekaj manjka. Rad klepeta z Nino, lepo je, ko si na tak in drugačen način izkazujeta nežnosti. Tudi na odru je lepo stati, ko ti vsi ploskajo. Marsikak uspeh je že doživel s kitaro in petjem. A še tako prijetni trenutki naenkrat minejo. Vse se zdi kakor morski val, ki raste in raste, potem pa se v hipu izgubi v pesku.

O tem premišljuje in bere Sveto pismo. A svetopisemski jezik je težko razumljiv in Jezusovih besed si ne bi rad po svoje razlagal. Hoče resnico! Hoče izvedeti, kakšen odgovor ponuja On, ki ga čaka v tabernaklju. Spet se želi upreti na prijateljstvo z župnikom, a ta je zadnje čase pogosto zaseden. Župnija se je zganila, vsaj zdi se tako. Župnišče ni več tako prazno. Razna srečanja in priprave so poleg rednega verouka in dela v pisarni preprečila mnogo priložnosti, da bi se lahko v miru pogovorila. A Žan hoče vztrajati. Poklical bo župnika in se skušal dogovoriti za srečanje. Janez se vendar ni spremenil, spremenil se je le njegov urnik.

»Pridi, Žan,« mu reče, ko ga že pričaka na stopnicah pred vrati. »Greva na sprehod, kot v tistih dobrih starih časih. Kaj mi poveš?« ga vpraša.

Žan počasi začne: »Ugotavljam, da me mnogo stvari pušča praznega, pa ne vem, zakaj. Kaj je tisto, kar človeka izpolni? Kaj pravi Jezus o tem?«

»Si že prebral o evangelij o bogatem mladeniču, ki je pristopil k Jezusu in ga vprašal, kaj naj stori, da prejme večno življenje?« vpraša župnik.

»Ne vem, ne spomnim se. Povej, Janez,« odvrne Žan.

»Jezus je mladeniču rekel, naj se drži zapovedi. In ta mu je odgovoril: 'Vse to spolnjujem, Jezus, a sem še vedno nezadovoljen'.«

Žan se nasmehne: »Ta je isti kot jaz! Saj jih tudi jaz skušam izpolnjevati. In kaj reče Jezus, kaj še manjka?«

»Pazi, Žan. Jezus se ne heca. Ne zanj ne zate. Veš, kaj pravi?«

»Nimam pojma,« prizna Žan. »Kaj bi sploh lahko še bilo poleg zapovedi. Poleg Božjih so tu še Cerkevne, Nina mi je povedala. In to je to.«

»Jezusov odgovor mladeniču je preprost, a zelo jasen,« nadaljuje župnik. »Poslušaj, kaj mu je rekel: 'Če hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih. Nato pridi in hodi za menoj!' A ko je mladenič slišal te besede, je žalosten odšel; imel je namreč veliko premoženje, pravi Sveto pismo.

Jezus je svojim učencem nato rekel: 'Resnično, povem vam: Bogataš bo težko prišel v nebeško kraljestvo. In spet vam povem: Laže gre kamela skozi šivankino uho, kakor bogataš pride v Božje kraljestvo.' Učenci so bili prepadeni in so govorili: 'Kdo se torej more rešiti?' Jezus pa se je ozrl vanje in jim rekel: 'Pri ljudeh to ni mogoče, pri Bogu pa je vse mogoče.'

Žan ni zadovoljen: »Počasi se mi svita, Janez, zakaj so ljudje pogosto jezni nate. Ti pretiravaš, skupaj z Jezusom.«

Župnik se nasmehne: »Žan, nič se ne jezi, samo odgovoril sem ti na vprašanje. Jezus ve, da nas uspehi, premoženje in užitki puščajo prazne. Naučiti se moramo živeti z globljimi cilji. Tvoji uspehi na tekmovanjih in nastopih, stvari, ki si jih lahko privoščiš, prijetno druženje z Nino, vse to te bo puščalo praznega, če ne boš zastavil življenja na trajnejšem temelju.«

»Vsemu se ne morem odpovedati, Janez, ne nori,« se Žan upira.

Župnik odkima: »Ne, ni potrebno, da se vsemu odpoveš, vse pa moraš postaviti na edini cilj, da bi ljubil. Zato Jezus desetim zapovedim dodaja le še eno.«

»In kako se glasi ta?« napeto vpraša Žan.

»Ljubi! Ljubi sebe, bližnjega in Boga, v tem je izpolnitev življenja. Sliši se preprosto, a ni. Tega se moramo resnično učiti. Za to potrebujemo tudi Cerkev. Sam se ne moreš učiti ljubiti. In prav zato moramo pripadati« odgovori župnik.

Žan je tiho. V sebi ve, da je dobil odgovor. Pripadati, da bi ljubil in bil ljubljen. Saj to si je vedno želel. Jezusov odgovor odpira pot naprej. Veseli se je.

»Hvala Janez,« reče Žan po nekaj trenutkih tišine. »Mislim, da počasi bolje razumem, kam me vodi to nenavadno srečanje, ki se je začelo pred tolikimi leti.«

18. Svoboda

Žana je zadnje srečanje z župnikom pošteno prevzelo. Ve, da govori resnico, a kako naj to resnico živi. Noro se mu zdi, da so ljudje okrog njega brezbržni. Saj ni res, saj ne more biti res, da ljudi prav nič ne gane. Kako so lahko ves čas zadovoljni in nasmejani. Njega vedno kaj muči, ljudje okrog njega pa živijo, kot da je vse v najlepšem redu, kot da imajo vse pod nadzorom in je vse njihovo. Sošolci so prizadeti le, če odpade kak žur, ostalo jih malo briga. Odrasli pometejo vse pod preprogo. Ati in mami se včasih spreta za prazen nič, že čez nekaj trenutkov pa se obnašata, kot da se sploh nič ni zgodilo. Od vseh strani sliši očitke, da komplicira, ker se sprašuje, ali je nekaj smiselno ali ne, ali je dobro ali slabo. Drugim se zdi čuden, ker razmišlja s svojo glavo, namesto da bi enostavno sledil večini. Ni važno, kaj je prav in kaj ne, važno je, da ni prenaporno in da je čim prej mir.

Tudi pri Nini doma delajo po načelu: 'samo da bo mir'; kot da se več nihče ne sprašuje, kaj osrečuje in kaj ne. Žana jezi, da se tudi Nina pogosto tako obnaša. Tudi ona mu večkrat pravi, naj ne komplicira, saj je v redu. Včasih se mu zazdi, da v ljudeh okrog njega ni več nobene prave volje do življenja. Zdi se mu, kot kakšni starčki, ki imajo težave s spominom. Kadar priznajo, da je nekaj narobe, so pa za to takoj krivi drugi. Teže svojih napak noče nihče nositi. Nihče se ne vpraša, kaj lahko stori sam, da bi kaj spremenil na boljše.

Žan ne more pristati na tako življenje. Hrepeni po nečem lepšem. Vedno je hrepenel in temu se ne bo odpovedal. Na zadnjem srečanju z župnikom, je ugotovil, da hrepeni po ljubezni. A še vedno ne ve, kako jo živeti. Župnik je imel prav, ko mu je rekel, da ljubiti ni preprosto.

Ko se spet srečata, mu na kratko pove, s čim se ukvarja. Janez se le nasmehne. Saj ga je prebral še preden mu je vse razložil.

»Žan, ti samo išči. Ne odpovej se hrepenenjem, pa boš našel tisto, kar iščeš,« ga bodri župnik.

»Vem, da moram iskati,« pokima Žan. »Kaj pa Jezus pravi na to? Kaj piše o tem v Svetem pismu Janez?«

Župnik malo pomisli, nato pa začne: »Na misel mi prihaja čudovita zgodba o izgubljenem sinu, saj jo zagotovo poznaš.«

»O res, to poznam. Celó v šoli smo jo obravnavali, kot primer prilike,« se spomni Žan.

»Krasno. Povej,« ga spodbudi župnik.

»Lahko jo obnovim, a prav dobro je nisem razumel,« prizna Žan.

»No, pa jo le obnovi, da vidiva, kje se zatakne,« spodbuja župnik.

Žan se malo ustavi, potem pa začne: »Dobri oče je imel dva sina. Eden je hotel, da mu oče izroči premoženje, ki mu pripada. Najbrž se je naveličal domače hiše in življenja v njej. Šel je in vse zapravil. Kot svinjski pastir je spoznal, da mu ne kaže nič drugega, kot da se vrne in prosi očeta, naj ga vzame nazaj za hlapca. Prepričan je bil namreč, da je mesto sina zavedno izgubil. Zapravil je vse: dobro ime, denar, ugled.« Žan se ustavi.

»In potem?« je tokrat župnik tisti, ki čaka na nadaljevanje.

»Oče ga ljubeče sprejme,« brska Žan po spominu. »Da, prav noro. Priredi mu gostijo. Seveda to ni prav nič vseč starejšemu sinu, ki je bil vse čas pridno doma. Razjezi se na očeta, češ da mu dela krivico in ima mlajšega sina rajši kot njega.

Oče se s tem ne strinja. Pove mu, da je vse, kar ima sam, na razpolago tudi njemu. Je pa vesel, ker se je vrnil sin, ki je bil izgubljen.

Mar ni to krivično?« zaključí Žan pripoved s vprašanjem.

Janez se smeje: »Vračam vprašanje: Mar ni čudovito, kako je oče sprejel izgubljenega sina?«

»To že, vendar ...« tehta Žan.

»Vendar kaj? Je starejši sin kaj izgubil zaradi tega?« ga župnik vodi v razmišljanju.

»Ne,« prizna Žan. »Če pomislim, je bil pravzaprav sam kriv, da je živel tako slepo in ni videl, kako mu oče vse daje.«

»No, in tu sva pri ljudeh, ki jezijo tebe,« odvrne župnik. »Mnogi, hvala Bogu, še živijo pošteno, a ne vidijo v tem drugega kot napor in vsakdanjo rutino. Ne vidijo, kako rad jih ima Bog, ki jim vse daje.

Jezi pa jih, če se med njimi najde nekdo, ki se zna veseliti Očetove dobrote in najde pri njem svoje mesto.«

»Točno,« odvrne Žan.

»Ti iščeš več. Tudi če boš zašel, boš nazadnje našel tisto 'več'. In ko boš resnično vesel, bo mnoge tvoje veselje jezilo, kajti sami so prazni in z dolgočaseni. Mar ni tako?« vpraša župnik.

»Res je,« reče Žan. »Čutim, kako sošolce jezi, ko jim samo omenim pogovore s tabo. Pravijo, da sanjam, da pretiravam in si brez potrebe kompliciram življenje.«

»Vztrajaj, Žan,« ga župnik opogumlja. »Bog hoče, da iščemo, da gremo vedno naprej. Spomni se Abrahama, Mojzesa in prerokov. Vsi so bili iskalci. Živeli so polno. To je tisto, kar iščeš tudi ti. Resnično svobodo, v kateri se boš uresničil. Ne ustavi se v iskanju polnega življenja.«

»Prav imaš,« se Žan čuti močnejšega. »Sedaj pa tečem na nastop s kitaro.«

»Dobro naj ti gre, Žan!« reče župnik. »Tudi tam ne pozabi - ustvarjaj najboljše, ne ponavljaj skladb iz navade. Ustvarjaj, išči, to bo nagovorilo tiste, ki te poslušajo. Pa z Bogom!«

»Hvala, Janez,« reče Žan iskreno. »Ti povem, kako je šlo, ko se spet srečava.«

19. Nekaj manjka

Žan je na novo zaživel, od kar je obnovil staro prijateljstvo z župnikom. Več veselja je v njem. Osrečuje ga, da živi bolj polno. Marsikdo ga ima za čudnega, ker toliko razmišlja in se sprašuje o tem, kaj je boljše, kaj je prav, kaj bi si o tem mislil župnik ali Jezus v tabernaklju. To ga boli, a vseeno je zadovoljen.

Tudi v prijateljstvu z Nino gre kar dobro. Večkrat jo sicer jezi, ko jo Žan skuša ustaviti, da se ne bi toliko vrtela okoli tega kar pravijo drugi, ampak bi delala tisto, kar v sebi čuti, da mora. A ve, da ima prav. Tudi sama spoznava, da nima smisla zaradi ljubega miru ugajati drugim. Skuša se umirjati v sebi in slediti temu, kar si želi, ne pa misliti le na to, kaj pričakujejo od nje drugi. Čudi jo, od kot Žanu tolikšna vztrajnost, ko išče dobro. Sama bi že zdavnaj obupala in se zadovoljila s povprečnim. Sprva jo je njegova zagnanost jezila, sedaj odkriva, da je ravno to tisto, kar jo privlači. Njun odnos postaja vse lepši. Pogovori so vedno bolj polni. Ne vrtita se več le okrog tega, kaj bosta počela. Učita se drug drugemu povedati kaj doživljata in česa si v globini želita.

Nini se zdi, da je vse že v najlepšem redu, Žana pa spet nekaj grize. Čuti, da mora naprej. Več si želi od življenja. Lepo mu je, da se z Nino razumeta, šola in glasba sta mu v veselje, a nekaj mu še zmeraj manjka. Zadnjič je to doživljanje delil z Nino. Ta se je nanj razjezila, češ da spet komplicira in vedno vse pokvari. A Žan je kljub temu odločen, da mora vztrajati in ugotoviti, kam ga vodi to hrepenje. Zadnje dni se v mislih večkrat ustavi pri zgodbi o bogatem mladeniču. Tudi on je čutil, da nekaj manjka. Jezus mu je rekel, naj proda vse kar ima. A kaj naj proda on, saj nič nima. Čemu naj bi se odpovedal?

Žan ve, da pri tem potrebuje pomoč. Gotovo bo župnik Janez znal prav naravnati njegovo iskanje.

Ob dogovorjenem času župnika ni v pisarni. Iz mladinskih prostorov je slišati otroški živ žav in nekaj odraslih glasov. Čez čas stopi ven župnik Janez.

»Kaj pa je to, Janez. Kaj imate v župniji? Ob tej uri menda nimaš verouka?,« zanima Žana.

»S skupino mladih prostovoljcev pomagamo otrokom pri učnih težavah. Ob popoldnevih prihajajo sem, prostovoljci z njimi pregledajo nalogo, ponovijo zadnjo snov, potem pa sledi druženje ob ustvarjalnih delavnicah in igri. Tako imajo korist eni in drugi,« odgovori župnik.

»Aja,« se čudi Žan. »Prostovoljci imajo korist v smislu, da so za to plačani?«

»Ne, njihov dobiček je v tem, da ne živijo le zase, ampak za druge,« pojasni župnik.

Žan vzklikne: »Prav o tem sem razmišljal, Janez. V življenju, ki ga živimo le zase, nekaj manjka, pa če nam gre še tako dobro.«

»Da. Tudi če izpolnimo vse, kar smo si zastavili, nekaj manjka. Le da tega pogosto ne dojamemo,« dalje razmišlja župnik.

»To je nadaljevanje zgodbe o bogatem mladeniču, kaj?« vpraša Žan.

»Da,« odvrne župnik. »Morda ti bo v oporo še druga zgodba, zgodba o usmiljenem Samarijanu.«

»Kako gre?«

»Poslušaj,« reče župnik in začne pripovedovati: »Popotnik je padel med razbojnike. Ti so ga pretepli in slekli, pustili napol mrtvega in odšli. Mimo njega sta po isti poti prišla duhovnik in levit. Oba sta bila grozno zaposlena s svojimi skrbmi, zato sta hitela mimo. Revež je našel pomoč šele v preziranem tujcu, Samarijanu. Njemu stiska in bolečina nista bili neznani, zato je lahko bil sočuten z revežem. Pobral ga je iz jarka, mu oskrbel rane ter ga peljal v zavetišče.«

»Samarijan je našel svoje zadovoljstvo, onadva, ki sta hitela mimo, pa ne,« razmišlja Žan na glas.

»Res je, Žan,« se strinja župnik in nadaljuje: »Zapovedi in pravila postanejo prazna, če živimo le zase. Tvegati moramo narediti korak ven iz sebe, tvegati moramo, da bo za nas morda kaj zmanjkalo; šele takrat nastane prostor za pravo ljubezen. Bogati mladenič se je prestrašil. Mislil je, da bo ob vse, če bo kaj razdelil. Tega sta se bala tudi duhovnik in levit v današnji zgodbi. Samarijan pa je tvegati in našel ljubezen, našel je sebe in Boga.«

Žan se zamisli: »In kaj konkretno naj bi to pomenilo zame? Tudi sam se čutim praznega.«

»Pridruži se nam ob popoldnevih, ko pomagamo otrokom pri učenju,« se župnik domisli. Potem doda: »No, premisli. Zdi se mi, da bi lahko bila to dobra priložnost zate. Otrok je dovolj, tebi pa se bo odprl nov svet. Premisli.«

»Hvala Janez, res bom premislil,« obljubi Žan. »Nekaj moram storiti, nekaj mi manjka.«

20. Odločnost

Žan je že naslednji dan povedal Nini, da bo postal prostovoljec na učni pomoči, ki vsak popoldan poteka v župnišču. Nino je misel, da bo še nekaj stopilo med njiju prestrašila. Počutila se je manjvredno. Najprej zato, ker sama ni še nikoli pomislila, da bi se priključila tej skupini, pa čeprav hodi redno k nedeljski maši in je že večkrat slišala povabilo mladim, naj postanejo prostovoljci. Še bolj pa se je počutila manjvredno zato, ker je doživljala, da Žanu njun odnos ne zadostuje.

Žan se je ob župniku naučil pokončne drže. Vedno ga je namreč spodbujal, naj bo odprt za mnenje drugih, razmišlja pa naj s svojo glavo. Tako se ni dal zbegati ob Nininem stokanju, da bo še eno popoldne manj možnosti, da se kaj vidita.

Žana je malo plašilo dejstvo, da ne hodi k maši in ni niti krščen. Bal se je, da bo v župniji spet doživljal, da je tujec. Že sama misel na te občutke ga je skoraj ohromila. Ko je opazil, kako zelo ga to mori, se je sam pri sebi ustavil in skušal vse skupaj premisliti. Dokopal se je do spoznaja, da ne bo nikamor prišel, če se bo zaradi tega, ker je bil enkrat tujec, vedno bal tvegati. Mora se spopasti s tem strahom. Pa tudi sicer je globoko v sebi že vedel, da mora narediti ta korak. Na eni strani je želel s tem izkazati svojo hvaležnost župniku, ki je v vseh teh letih storil zanj toliko dobrega. Na drugi strani, ga je k odločitvi gnalo hrepenenje po polnem življenju. Še najmočnejši magnet pa je bila misel Nanj, ki ga zaprt v tabernaklju nenehno čaka.

Župnik je bil vesel, da se je Žan odločil preizkusiti kot prostovoljec. A svoje navdušenje je raje nekoliko pritajil, saj je vedel, da je to le prvi korak. Bog daj, da bi vztrajal, si je rekel. Sicer pa bo Žana še bolj goreče izročal Gospodu v tabernaklju.

Žana so prostovoljci lepo sprejeli medse in nihče se ni spotikal nad tem, da ni veren. Žan se je počutil sprejetega, le pri molitvi, ki so jo zmolili pred malico in po njej ni ravno vedel, kaj naj počne in kam naj gleda. Res ne bi rad sedel zraven kot kup nesreče, zato si je sam pri sebi obljubil, da se mora naučiti moliti.

Delo z otroki mu je bilo v velik izziv, pa tudi refleksije po delu in srečanja za prostovoljce so ga navdušila. Videl je, koliko mu še manjka, da bi razumel, kaj je prava ljubezen. Presenetilo ga je, da župnik Janez prostovoljce večkrat opozarja, naj ne bodo pretirano sočutni do otrok. Ti znajo hitro zavrteti okoli prsta.

Kako to, si je mislil, da sliši od župnika take besede. Z njim je bil vendar vedno tako sočuten. Kako to, da nas sedaj opozarja, da je lahko sočutje tudi nevarno. Kot nalašč pa se je župnik namenil o tem spregovoriti danes, ko so vsi prostovoljci zbrani na skupnem srečanju. Za uvod prebere evangelij:

»Ko so potovali, mu je med potjo nekdo rekel: ' Za teboj bom hodil, kamor koli pojdeš. ' Jezus pa mu je dejal: ' Lisice imajo brloge in ptice neba gnezda, Sin človekov pa nima, kamor bi glavo naslonil. ' Nekomu drugemu pa je rekel: ' Hôdi za menoj! ' A ta je dejal: ' Gospod, dovôli mi, da prej grem in pokopljem svojega očeta. ' Rekel mu je: ' Pústi, naj mrtvi pokopljejo svoje mrtve, ti pa pojdi in oznanjaj Božje kraljestvo! ' Spet drug mu je rekel: ' Hodil bom za teboj, Gospod, a dovôli mi, da se

prej poslovim od svojih domačih. ' Jezus pa mu je dejal: ' Nihče, kdor položi roko na plug in se ozira nazaj, ni primeren za Božje kraljestvo ' (Lk 9,57-62).«

Potem, ko župnik odloži Sveto pismo, nadaljuje: »Iz sebe lahko kaj lepega naredimo le, če smo odločni. Vedeti moramo, kaj hočemo in za tem moramo stremeti vsak trenutek. Jezus ne mara mevž, Jezus hoče, da smo odločni v dobrem. Če hočete otrokom pokazati, da verjamete vanje, bodite odločni v prepričanju, da zmorejo veliko več, kot so že uresničili.«

»Ampak, ali ni nevarno, da bomo postali pretrdi,« sprašujejo prostovoljci.

»Pretrdi boste, če tega, kar pričakujete od otrok, ne boste zahtevali najprej od sebe. Če pa boste sami do sebe odločni, boste v pravi meri odločni tudi do otrok,« pojasni župnik in nadaljuje: »Vsaka vzgoja je vedno najprej samovzgoja. Damo lahko le toliko, kolikor imamo. Dlje kot boste prišli pri prevzgajanju sebe, več boste lahko dali otrokom. Samo sočutje brez jasnega cilja pa pogosto pomeni le smiljenje samemu sebi. Sočutje že, a v pravi meri in pravem trenutku. Sicer ne boste mogli iti naprej ne vi, ne otroci, ki so vam zaupani.

»Uf, ta bo pa težka,« se sliši med prostovoljci. Tudi Žan še ni slišal tako trdih besed od župnika Janeza. A spet čuti, da ima prav.

21. Potrpežljivost

Žan, ki se je v osnovnošolskem obdobju vrtel predvsem okrog sebe, svojih občutkov odrinjenosti in zapostavljenosti, se kot prostovoljec srečuje z zapostavljenostjo in manjvrednostjo drugih. Spoznavava, da občutki iz otroštva niso samo njegovi, ampak jih doživljajo tudi otroci, ki prihajajo k učnim uram. Odkriva, da je pravzaprav precej sebičen. Do zdaj je vedno na prvo mesto postavljaj sebe in svoje probleme. Tu pred otroki pa za tak egoizem ni več prostora. Moral bo zlesti iz sebe, da bo lahko videl otroke.

Na učni pomoči je dvakrat na teden po tri ure. Ob delu z otroki je odkriva, kako je tudi njegov odnos z Nino ujet v ugajanje in iskanje lastne koristi. Vse bolj mu postaja jasno, kaj je iskal, preden se je pridružil prostovoljcem. Iskal je nekaj več, iskal je ljubezen. Rad bi se naučil ljubiti.

Mladi so se ob župniku Janezu, ki je poln elana, prebudili. Župnik jih spodbuja, da lahko s svojim zgledom naredijo ogromno. Sedaj kar tekmujejo, kdo bo otrokom več dal. A tu je zanka. Od doma so vajeni, da je štejejo le rezultati. Poleg tega jim je še župnik Janez dejal, naj se ne vrtijo v lažnem sočutju. Zato otroke vedno bolj privijajo in so do njih vse bolj zahtevni.

Če župnik ne bi tega pravočasno opazil, bi vse popokalo. Problem želi izpostaviti na tokratnem srečanju prostovoljcev. Tudi tokrat začne pogovor z evangelijem:

»Prilika o ljuljki med pšenico

Jezus jim je podal drugo priliko; rekel je: »Nebeško kraljestvo je podobno človeku, ki je posejal dobro seme na svoji njivi. Medtem ko so ljudje spali, je prišel njegov sovražnik, zasejal ljuljko med pšenico in odšel. Ko je setev zrastle in šla v klasje, se je pokazala tudi ljuljka. Prišli so gospodarjevi služabniki in mu rekli: ›Gospod, ali nisi posejal dobrega semena na svoji njivi? Od kod torej ljuljka?‹ Dejal jim je: ›Sovražen človek je to storil.‹ Služabniki pa so mu rekli: ›Hočeš torej, da gremo in jo pobereмо?‹ ›Nikakor,‹ je dejal, ›da morda med pobiranjem ljuljke ne izpulite z njo vred tudi pšenice. Pustite, naj oboje skupaj raste do žetve. Ob času žetve pa porečem žanjcem: Zberite najprej ljuljko in jo povežite v snope, da jo sežgemo, pšenico pa spravite v mojo žitnico‹ «(Mt 13,24-30).

Ko župnik prebere do konca, reče: »Jezus nas v tem evangeliju vabi, da bi bili pri svojem delu potrpežljivi.«

Nekdo izmed mladih vskoči: »No, sedaj pa imamo. Vzeli smo te zares, Janez, sedaj pa spet postavljaš vse na glavo. Zadnjič si nam govoril, da moramo biti odločni, sedaj pa praviš, da moramo biti potrpežljivi in sočutni.«

»Res je,« župnik ne oporeka. »Eno in drugo moramo nositi v sebi. Z Bogom pa iščemo, kdaj je čas za prvo in kdaj za drugo,« pojasni.

Nekdo vpraša: »Ampak, a ni nevarno, da nas bodo otroci na ta način vrteli okoli prsta. Poskušali nas bodo na primer prepričati, da preprosto ne zmorejo pol ure sedeti pri miru. In, kaj potem? Naj vztrajamo, da je to lenoba in da se premalo potrudijo, ali naj raje potrpežljivo čakamo mesece, da se bodo morda le navadili sedenja pri zvezkih?«

Župnik odgovarja: »Obojega se moramo učiti, predvsem pa moramo videti v globino otroškega srca. Eno načelo vedno drži: Ne delajte tega, kar vam paše, ampak tisto, kar verjamete, da je dobro, pa čeprav je težko. Kaj mislite, kaj bi bilo služabnikom lažje: gledati, kako na njivi raste ljuljka ali jo preprosto takoj pobrati iz njive?«

»Najbrž bi bilo lažje, če bi šli in jo takoj pobrali iz njive. Tako bi vsaj imeli občutek, da so naredili nekaj koristnega,« odgovarjajo prostovoljci.

»Mar ni tako tudi pri vas? Otroka bi v nekem trenutku lažje privili, da bi poslušal, pa čeprav bi opazili, da ga nekaj muči. Ko bi ponovili vso snov, bi imeli občutek, da ste naredili nekaj koristnega. Mogoče bi bilo bolje, da si bi ta dan vzeli čas in se z otrokom raje pogovorili o tem, zakaj je nemiren.«

»Ja, saj to naredimo, a že naslednji p ugotovimo, da nas otrok vrti okrog prsta,« protestirajo mladi.

Župnik Janez se jim nasmehne in reče: »Da, tako je. Zato pa Jezus zelo preprosto, a jasno pove svojim učencem: Ko naredite vse, kar vam je bilo ukazano, govorite: ›Nekoristni služabniki smo; naredili smo, kar smo bili dolžni narediti.‹ (Lk 10,17).«

Žan je postaja vse bolj zamišljen. Saj mu nihče ne ukazuje. Prišel je, ker čuti, da v njegovem življenju nekaj manjka. In zakaj bi nazadnje moral čutiti, da je še vedno vse, kar je in kar naredi tako nepopolno. Vsak odgovor, ki ga najde ob župniku Janezu, odpre le nova in nova vprašanja. Kam to vodi?

22. Ljubezen boli

Žan je v sebi še vedno nemiren. V glavi mu odmevajo Jezusove besede: Recite, nekoristni služabniki smo. Kot da mu spet nekaj manjka. Le kaj bi to bilo, se sprašuje.

Ko se danes s kolesom pripelje na učno pomoč, opazi, da se pred župniščem pogovarjata župnik in mama otroka, s katerim se že dober mesec ukvarjajo, da bi redno delal naloge, pa nič ne dosežejo. Žan začuti, da nekaj ni v redu. Vidi, kako skuša župnik na lep način nekaj dopovedati mami, a ne gre in ne gre. Mama slabe volje odide, župnik pa se zdi od pogovora čisto izmučen. Na obrazu se mu še ves popoldan rišejo temne gube, čeprav si prizadeva, da bi gledal mlade svetlo kot po navadi.

Po učni pomoči Žana nekaj vleče v cerkev. Ko vstopi, opazi Janeza, kako kleči pred tabernakljem. Zdi se mu pobit in skrušen. Tiho se mu približa in poklekne poleg njega. Zazre se v večno lučko. V njem odmeva vprašanje: »Bog, kako si lahko kar tiho? Mar ne vidiš, da tvoj prijatelj Janez trpi? Zakaj molčiš?«

Namesto 'tihega ujetnika' čez čas spregovori Janez: »Kaj te je prineslo, Žan?«

»Nekaj mi ne da miru,« odvrne Žan.

»Trdo je to naše življenje, kaj? Bolj ko se mučiš, več ti manjka?« ga župnik prebere.

Žan je presenečen: »Kako veš, Janez? Z enim stavkom si vse povedal. Res se trudim, da bi delal dobro, a nazadnje je tako, kot si rekel: počutim se ničvrednega hlapca, ki nikoli ne naredi dovolj dobro. In ko gledam tebe, se mi zdi, da doživljaš isto. Mislim, da se ti tudi Mihova mama ni prišla zahvalit za napor, ki ga vlagaš v otroka.«

Župnik reče: »Res je, Žan, mama je bila zgrožena, kako morem biti do njenega otroka tako nesramen in kako lahko tudi prostovoljce vzgajam k taki brezčutnosti. Njen otrok potrebuje razumevanje, mar ne vidim, da ne zmore, mi je skušala dopovedati.«

»Oh, kako neumno. Seveda ne zmore, če mama ne verjame vanj in ga podpira v lenobi,« se je skoraj razjezil Žan.

»Ne govori tako, Žan. Miha ne bo več hodil na učno pomoč, ker ne znamo delati z otroki,« boli župnika.

»Janez, to je norost, to je do konca neumno! Ti se trudiš z otroki in starši, nazadnje pa nič ni prav. Zakaj sploh še vztrajaš?« se trga iz Žana. A še preden izreče vprašanje do konca, ve, kje je odgovor. Janez se zazre v tabernakelj in molči.

Čez čas tiho reče: »Zaradi Njega, Žan, zaradi Njega. Brez Njega je vse nesmiselno, z Njim pa gre tudi, ko ne gre.«

Žan ni prepričan: »Kako to misliš, Janez. Jasno mi je, da ne gre, a kako gre z Njim, tega še vedno ne razumem.«

»Naj ti preberem še eno zgodbo o Njem, morda ti bo tako bolj jasno,« reče župnik in vzame v roke Sveto pismo. Poišče odlomek in začne brati:

»Mož s suho roko

Jezus je spet šel v shodnico in tam je bil človek, ki je imel suho roko. Prežali so nanj, ali ga bo ozdravil v soboto, da bi ga tožili. Tedaj je rekel možu s suho roko: 'Vstani in stopi v sredo!' Njim pa je rekel: 'Ali se sme v soboto delati dobro ali zlo, življenje rešiti ali uničiti?' Ti pa so molčali. Jezno jih je premeril z očmi in žalosten nad zakrknjenostjo njihovih src rekel človeku: 'Iztegni roko!' Iztegnil jo je in roka je bila ozdravljena. In farizeji so takoj odšli in se s herodovci posvetovali zoper njega, kako bi ga umorili« (Mr 3,1-5).

Žan je pretresen: »Ne razumem, pomagal je, oni pa so razmišljali, kako bi ga ubili. In še drugo. Kako da je še vedno pomagal, če so ga sovražili?« sprašuje.

»Povej, Žan, kaj te je pripeljalo sem pred tabernakelj?« vpraša župnik.

»Nekaj ..., sam ne vem kaj,« odvrne Žan tiho.

Župnik se mu nasmehne: »Tisto 'nekaj' je pravzaprav neskončna želja, da bi ljubil, Žan. Tej želji se ne moreš upreti. In ker iščeš ljubezen, se neprestano bližaš Njemu, ki te čaka tu. Zaradi ljubezni, zaradi Boga, ki je v tebi, ne moreš nehati iskati, ne moreš nehati vztrajati v dobrem. Tako je bilo tudi z Jezusom. Zaradi ljubezni je vztrajal in zaradi Boga Očeta se ni mogel odpovedati svoji poti, kljub temu, da so ga sklenili umoriti.«

»In zakaj ga niso sprejeli?« vrta Žan dalje.

»Ker niso sprejeli teže življenja, ker jih je jezilo, da je potrebno vedno več, da ljubezen zahteva več kot samo golo izpolnjevanje pravil,« pove župnik.

Nato sta zopet tiho. Gledata tabernakelj. Skrivnostna moč tihega ujetnika ju vleče naprej, kljub bolečini. Žan vse globlje spoznava, da se tej sili več ne more upirati.

23. Moliti

Žan vse bolj razume, da ne more biti dober samo zato, ker je tako lepo in prav. Če hoče vztrajati v dobrem, se mora nasloniti Nanj, ki ga čaka v tabernaklju. Sicer se lahko njegova ljubezen konča pri prvi težavi, pa naj se ta zgodi na učni pomoči ali pri Nini ali ko gre za prijateljstvo z župnikom Janezom. Nekoč se je že zgodilo tako. Ko je dobil vse, kar je v tistem trenutku iskal, se je oddaljil od Janeza in od tihega ujetnika. A potem je spoznal, da mu v življenju nekaj manjka. Zdaj ve, da želi ljubiti, a hkrati spozna, da ne bo šlo brez križa. Križa pa ne bo zmogel nositi, če ga ne bo nosil z Njim.

Ko tako razmišlja, se pred njim odvrti zgodba o nenavadnem srečanju pred tabernakljem. Že kot otrok je nekaj iskal, zato se je nekoč znašel v cerkvi. Ničesar ni vedel o Bogu, a že takrat je v sebi čutil, da je prišel na pravo mesto. Iskal je ljubezen in začel odkrivati Boga. Kako pomembno je bilo zanj spoznanje, da na tej poti ni sam, da Bog hodi z njim kakor nekoč z Izraelci. Navdušen je bil, ko je zvedel, kako ima Bog za vsakogar svoje načrte in kako pomembno je, da ga spoznavamo. Videl je, kako je Bog vztrajen v svoji ljubezni. Ko ni bilo dovolj, da je govoril po očakih, prerokih in kraljih, je poslal svojega Sina.

Ta bližina je bila še bolj nora. Bog je postal otrok in begunec, podoben njemu, da bi ga lahko ljubil kot brata. Jezus ga je pritegnil k ljubezni. Temu klicu se Žan, kljub odporu do križa, ne more upirati. Nekaj mu manjka, če ne sledi Njegovemu glasu. Nekje globoko v sebi jasno čuti, da je On tisti, ki vodi njegovo življenje.

Nemir novih spoznanj ga tudi tokrat prinese v cerkev. Poklekne in se zazre v tabernakelj. V roke vzame Sveto pismo in ga odpre. Pogled se mu usavi pri besedah:

»Nekoč je na nekem kraju molil. Ko je nehal, mu je eden izmed njegovih učencev dejal: »Gospod, nauči nas moliti, kakor je tudi Janez naučil svoje učence.« Rekel jim je: »Kadar molite, recite: Oče! Posvečeno bodi tvoje ime.

Pridi tvoje kraljestvo.

Naš vsakdanji kruh nam dajaj od dne do dne

in odpusti nam naše grehe,

saj tudi sami odpuščamo vsakomur, ki nam je dolžan,

in ne vpelji nas v skušnjavo!« (Lk 11,2-14).«

Žan razmišlja: »Moliti še vedno ne znam. Tega bi se pa res lahko naučil, saj že dolgo prihajam v cerkev. Kadar molimo v skupini prostovoljcev naredim križ, obrazcev pa se še nisem naučil. Učenci so prosili Jezusa, naj jih nauči moliti. Najbrž so takrat doživljali nekaj podobnega, kot doživljam jaz. Jezus jih je prevzel in hoteli so biti povezani z njim in z njegovim Očetom tudi v molitvi.

Oče naš ...« razmišlja Žan dalje. »Že velikokrat sem slišal to molitev. Ni me posebno nagovorila. Zakaj je Jezus je izbral ravno te besede, ko je učil moliti svoje prijatelje?«

Žan prebere molitev še enkrat. In nato še enkrat. Besede se mu še vedno zdijo daleč. Ne razume jih. Končno se zazre v tabernakelj in prosi: »Jezus, ti si Učitelj. Ti mi povej, kaj pomenijo te besede za moje življenje?«

V tišini cerkve se Žanu počasi odstira skrivnost. Besede postajajo žive...

» ' Oče ' , praviš. Zanimivo. Jezus, ti si prišel med nas, ti si tihi ujetnik v tabernaklju, a vendar hočeš, da se naš pogled dviga od tebe k Bogu, tvojemu Očetu. Kako rad ga moraš imeti? Oče, ta beseda je zate sveta. Jaz bi svojemu težko rekel ' oče ' . Janez je moj oče, ker hodi z menoj. Saj res, tvoj Oče je tudi moj Oče, saj hodi z menoj kot s svojim ljudstvom. Prav. Oče, želim se obračati k Tebi.

' Posvečeno bodi tvoje ime ' . Kaj bi lahko to pomenilo? Posvečeno? Lepo je, če ti kdo napiše posvetilo in na ta način izrazi, da te ima rad, te spoštuje in ti je hvaležen. Oče, torej želiš, da ti vsak dan pišem posvetilo, da se vsak dan veselim tvoje ljubezni.

' Pridi tvoje kraljestvo ' . Kraljestvo, raj na zemlji, si namenil že Adamu in Evi, pa sta se ti uprla. In še danes se upiramo kraljestvu tvojih načrtov. Moram priznati, da si moje življenje dobro vodil. Naj stopajo tvoji načrti še bolj v moj svet.

' Naš vsakdanji kruh nam dajaj od dne do dne, ' te prosim, da me ne pozabiš.

' Odpusti nam naše grehe. ' Oče, pozabi na moje grehe, da si bova bližje.

' Saj tudi sami odpuščamo vsakomur, ki nam je dolžan. ' To mi ne gre najbolje, a trudil se bom za to.

' In ne vpelji nas v skušnjava! ' Oče, ne dopusti, da bi se še kdaj ločil od tebe. Mislim, da je čas, da te vzamem zares. Jezus, naj te ljubim, da ne boš le ti tukaj zame, ampak bom tudi jaz zate. Naj postanem eden tvojih učencev. Amen!«

Mrak je. Žan zapušča sveti kraj. Ve, da je želja, ki jo je zadnje čase čutil v sebi, dozorela. Zupal jo bo župniku Janezu.

24. Odločitev

Po težkem srečanju z Mihovo mamico se je na župnika Janeza usul plaz očitkov. Nekateri so se pritoževali, da prostovoljci niso strokovno usposobljeni, druge je motilo, da so med njimi tudi taki, ki niso verni, spet tretji so se zgražali nad tem, da morajo vsi otroci pred jedjo moliti. Slednje sploh ni bilo res. Res je bilo le, da so morali biti tiho in mirno počakati, da so lahko verni molili. Vsi pa so s tem izrazili hvaležnost za dar, da imajo kaj jesti.

Dobro začeto delo se je zamajalo. Mladi, ki so se odzvali povabilu, da sodelujejo pri učni pomoči, so bili na preizkušnji. Komu naj verjamejo, kdo ima prav, za koga naj se odločijo? Najraje bi zamižali in preslišali, kar se je dogajalo, a to ni bilo mogoče. Tudi župnik je čutil, da je čas, da vrže karte na mizo. Na tokratnem srečanju bo izzval njihovo odločitev.

Prostovoljci so danes zbrani v polnem številu. Zanima jih, kaj bo župnik povedal. S kakšnimi argumenti bo ubranil očitke staršev? Župnik začne tudi tokrat z evangelijem. Mladim pripoveduje o Jezusu, ki so ga množice iskale zato, da bi jim lepo govoril in jih še večkrat nasitil s čudežno pomnoženim kruhom. A on jih je opozarjal, da ni prišel, da bi njihovo življenje postalo lahko, ampak smiselno in polno. Saj, tega polnega življenja so si ljudje želeli. A upiralo se jim je, ko jim je Jezus rekel, da prihaja življenje po Božjem kruhu, ki je njegovo telo. Med sabo so se prepirali, kako jim lahko nekdo ponuja v hrano svoje meso. Jezus jim je odgovoril brez olepševanja: 'Resnično, resnično, povem vam: Če ne jeste mesa Sina človekovega in ne pijete njegove krvi, nimate življenja v sebi ... Kdor jé moje meso in pije moje kri, ostaja v meni in jaz v njem.'

Ljudje so se zgražali: 'Trda je ta beseda. Kdo jo more poslušati?' Veliko njegovih učencev ga je zapustilo. Jezus je takrat rekel dvanajsterim: 'Ali hočete oditi tudi vi?' Simon Peter mu je odvrnil: 'Gospod, h komu naj gremo? Besede večnega življenja imaš in mi trdno verujemo in vemo, da si ti Sveti, Božji.'

»Tako so dvanajsteri ostali z njim, Judje pa so ga sklenili umoriti,« (prim. Jn 6,22-71) zaključil pripoved župnik. Po nekaj trenutkih tišine reče:

»Tako, dragi mladi, tudi vi ste pred odločitvijo, ali boste ostali in se spopadli z očitki, ki letijo name, na moje in vaše delo, na naše odnose in še kaj - ali pa boste odšli in se prepustili lažjemu življenju, življenju brez takšnih, na videz nepotrebnih težav.«

Žan, v katerem je le dan pred tem dozorela odločitev za Jezusa, ne more molčati. Odločno reče: »Jaz se strinjam z apostolom Petrom. Kam pa naj gremo? Prepričan sem, da vsi iščemo nekaj boljšega, da iščemo ljubezen in te se tukaj učimo. Evangelija ne poznam tako dobro kot ostali, ki ste od malega verni, ampak prepričan sem, da je to, kar nas učiš, Janez, enako temu, kar je učil Jezus. In jaz verjamem, da ima Jezus prav, da ve, kaj potrebujemo. Jaz ostajam s teboj.«

Prostovoljce preseneti takšna odločnost. Ne le preseneti, celo jezi jih, da je nekdo bolj prepričan kot oni sami. V zraku je čutiti nemir. Zvrsti se nekaj prostovoljcev, ki pravijo, da morajo o vsem še premisliti. V resnici je jasno, da se ne strinjajo z župnikovo doslednostjo, a ne upajo mu očitno nasprotovati. Zato so njihovi odgovori mlačni. Še več je takih, ki ostanejo raje tiho.

Župnik Janez jih nato še enkrat umirjeno povabi, naj se svobodno odločijo. Zagotovi jim, da ne bo užaljen, če bodo odšli. Hudo mu sicer bo, tega ne more zanikati, a naj ne gledajo nanj. Storijo naj tisto, kar čutijo, da od njih pričakuje Bog.

Srečanje se tako zaključi. Mladi odhajajo. Župnik jasno čuti, da se mnogi ne bodo več vrnili. To ga zelo boli. Tudi Žanu je težko. Rad bi opogumil Janeza, kot je on tolikokrat njega, pa ne ve, kaj naj mu reče. Poleg tega se je veselil, da mu bo danes po srečanju zaupal svojo odločitev, zdaj pa ne ve, če je trenutek pravi. Vseeno tvega:

»Janez, odločil sem se, da ostanem s tabo, da ostanem prostovoljec. Odločil pa sem se tudi, da bi rad prejel zakramente. Danes sem te želel prositi, če lahko vodiš mojo pripravo. Rad bi scela pripadal Njemu, ki me vsa ta leta vztrajno čaka v tabernaklju in me ne neha nagovarjati.«

Župnik Janez kljub bolečini, da so mnogi odšli, težko prikrije ganjenost ob Žanovi odločitvi. Izrazi mu svoje veselje in obljubi, da bo premislil, kako bi to izpeljala. Kmalu se bosta o vsem podrobneje pogovorila.

25. Preizkus

Župnik Janez preživlja težko obdobje. Neuspeh, ki ga doživlja ob delu s prostovoljci, ga hromi. Bolečina ga sili, da se še bolj opre na Boga. Razočaran je, a verjame, da je Bog nad vsem. Njemu skuša vse izročiti. Pred Najsvetejše prinese tudi vprašanja ob Žanovi odločitvi, ki bi rad prejel zakramente.

»Ti, ki vztrajno čakaš v tabernaklju, povej mi, kaj naj storim,« začne pogovor z Gospodom. »Tudi ob tebi so se vrstili ljudje, ki so ti želeli slediti, pa se jim je pot zdela pretežka. Kako naj nanjo pripravim Žana?«

Vse je tiho, a v župnikovih mislih se počasi izrisuje pot, na katero je Jezus vabil svoje učence. Med njimi je bil tudi Peter. Kako odločno in pogumno je izpovedal vero v Jezusa! Medtem ko si drugi niso bili na jasnem, ali je Jezus Janez Krstnik, Elija, Jeremija ali pa eden izmed prerokov, je bil Petrov odgovor jasen: 'Ti si Mesija, Sin živega Boga' (prim. 16,14-16). Kljub tako močni veri se je moral srečati z bolečino, da so njegove predstave o Božjem Sinu v marsičem zgrešene. Jezus jih je ostro zavračal. 'Poberi se. Za menoj, satan! V spotiko si mi, ker ne misliš na to, kar je Božje, ampak kar je človeško,' je rekel Petru, ko ga je ta skušal prepričati, naj se izogne trpljenju. Jezus ga je skupaj z ostalimi želel pripraviti na težo poti, zato je rekel: 'Če hoče kdo iti za menoj, naj se odpove sebi in vzame svoj križ ter hodi za menoj. Kdor namreč hoče rešiti svoje življenje, ga bo izgubil; kdor pa izgubi svoje življenje zaradi mene, ga bo našel. Kajti kaj koristi človeku, če si ves svet pridobi, svoje življenje pa zapravi?' (Mt 16,23-27).

Najbrž je Žan na neki način podoben Petru. Navdušen je nad Jezusom, a pripraviti se bo moral tudi na preizkušnje. »Da, tu morava začeti pripravo na zakramente,« se župniku izriše odgovor na vprašanje, ki ga je prinesel pred tabernakelj.

Čez nekaj dni se sreča z Žanom, ki je še vedno navdušen nad tem, da bo prejel zakramente. V sebi je prepričan, da se je pravilno odločil in to z veseljem pove tudi župniku. A Janez se ne da zмести in vpraša: »Žan, kaj pa pričakuješ, kaj bo drugače, ko boš prejel krst ali ko boš lahko pristopil k obhajilu?«

»Bog mi bo še bližji, kot je sedaj, to bo drugače. In jaz bom bolj povezan z njim. Mar ne gre za to? In pripadal bom! Saj pogosto spodbujaš mlade, naj ustvarjajo živa občestva, kjer pripadajo drug drugemu, Cerkvi in Bogu,« pove Žan odločno.

»Že, ampak najbrž vidiš, da ne gre ravno tako, kot bi človek pričakoval. Tudi med prostovoljci so bitke za prva mesta, tudi v takih občestvih se prebuja zavist, tekmovalnost in ljubosumje.«

»Janez, dal si mi Sveto pismo in mi rekel, naj berem. Je tako?« vpraša Žan.

»Seveda, kaj bi mi rad povedal?« se župnik nekoliko zmede.

»No, saj ga tudi berem. In vem, da se je vse to dogajalo tudi med apostoli. Takšno je pač življenje - saj to sam tolikokrat rečeš,« Žan ne vidi dileme.

A župnik vztraja: »Bojim se, da pričakuješ, da se bo tvoje življenje samo spremenilo, ko boš sprejel zakramente. Veš, kaj je sledilo, ko je apostol Peter z navdušenjem izpovedal vero v Jezusa?« vpraša.

»Vem, kasneje ga je celo zatajil. Ampak potem se je pokesal in bil tudi prvi papež,« se Žan ne da omajati.

Župnik se mora nasmehnuti: »Dobro ti gre, Žan! Ali poznaš tudi izbiro, pred katero nas postavlja Jezus v življenju?« vpraša.

»Ne vem, kaj misliš. Vem, da so mnogi odhajali, ker se jim je zdelo nemogoče, da bi lahko Jezus dal v hrano samega sebe. Da bi govoril o kaki izbiri, tega pa se ne spomnim,« prizna Žan.

Župnik pojasni: »Jezus govori o dveh poteh: o ozki, ki vodi v življenje, in široki, ki vodi v pogubo. Opozarja nas, da ne moremo za njim, če se vsak dan ne odpovemo sebi in vzamemo križ ter ga nosimo za njim. Se zavedaš tega?«

Tudi zdaj se Žan ne ustraši: »Janez, res sem še mlad, a žal sem poskusil že obe poti. Saj veš, kako se je najino prijateljstvo pretrgalo. Verjel sem, da je lahko življenje sladko in poskušal sem uživati, kolikor je bilo mogoče. Po pravici ti povem, da bi še užival. A spoznal sem, da je takšno življenje prazno, ničesar ne da. Takrat sem se spomnil najinih srečanj pred Njim, ki zaprt čaka v cerkvi. Napolnili so me bolj kot vsak užitek. Lepo mi je bilo, čeprav težko obenem. Zato sem tu, Janez. Ne pričakujem lahkega življenja. Iščem življenje, ki ga je vredno živeti. Verjamem, da nam ga edino On lahko podari.«

Župnik je pomirjen. Vidi, da Žan ve, kaj hoče. Ne gre za najstniško naivnost. V njem je resnična želja, da stopi na pot za Njim, ki ga že ves čas spremlja in tiho čaka v tabernaklju.

»Prav, Žan, vidim, da veš, kaj hočeš,« mu reče. »Razmišljal sem, da bi se še v tem postnem času pripravila na zakramente. Prejel bi jih lahko na Veliko noč. Kaj praviš? «

Žan je vznemirjen, a potolažen hkrati. »Tudi sam sem pomislil, kako lepo bi bilo, če bi lahko ob Veliki noči pristopil k obhajilu.«

26. Blagor žalostnim

Žan je bil presenečen, da se nihče od prijateljev ni spotikal nad njegovo odločitvijo, da bo prejel zakramente. Nasprotno. Zdelo se jim je kar logično nadaljevanje njegovega iskanja in prizadevanja. Spoštovali so njegovo odločnost in jasnost v pogovorih.

Žan je bil prijeten sogovornik, vrstniki so ga imeli radi, ker so pri njem vedno vedeli, koliko je ura. Jasen je bil, kadar se z njimi ni strinjal, a napadal jih ni. Všeč jim je bila njegova vesela narava in smisel za humor. Skupaj so preživeli veliko lepih večerov, posebno poleti, ko so zakurili ogenj, pekli hrenovke in krompir ter prepevali ob kitari.

Sedaj, ko so izvedeli, da se Žan pripravlja na prejem zakramentov, so se zbal, da ne utegne morda izgubiti tega veselja in žara, ki so ga pri njem občudovali. Verniki, ki so jih poznali, so se jim namreč zdeli precej zamorjeni. Vera, ki ne daje veselja, ampak ga celo jemlje, ne more biti dobra, so menili.

Jezus nas ne uči žalosti, jim je Žan odgovarjal. A sam pri sebi je moral priznati, da je nekaj na tem, kar opažajo prijatelji. Tudi njemu so se verniki v župniji zdeli večkrat precej zamorjeni in brez pravega življenja. Potem mu je nekdo izmed prijateljev rekel, da je nekoč pri verouku slišal, kako je Jezus blagroval žalostne, ki bodo sicer potolaženi, ampak šele v nebesih. Verniki so tako zamorjeni najbrž zato, ker čakajo, da bo bolje v nebesih, je še dodal prijatelj.

Žan je moral priznati, da na to nima odgovora. Hkrati je sklenil, da se bo ob prvi priložnosti o tem pogovoril z župnikom Janezom.

Janez je vesel, da Žan živi z vero in o njej premišljuje v vsakdanjem življenju. Glede njegovega vprašanja pa pravi: »No, res je kar nekaj resnice v ugovorih, ki si jih slišal, a prav si rekel: Jezus nas ne uči žalosti. Tudi poveličuje je ne. Daje pa ji mesto, ki ji gre.«

»In kakšno mesto gre žalosti?« vpraša Žan.

Župnik odpre Sveto pismo, lista po njem in najde pravo mesto: »Poglejva tale odlomek:

Ko je zagledal množice, se je povzpел na goro. Sédel je in njegovi učenci so prišli k njemu. Odprl je usta in jih učil:

'Blagor ubogim v duhu, kajti njihovo je nebeško kraljestvo.

Blagor žalostnim, kajti potolaženi bodo.

Blagor krotkim, kajti deželo bodo podedovali.

Blagor lačnim in žejnim pravičnosti, kajti nasičeni bodo.

Blagor usmiljenim, kajti usmiljenje bodo dosegli.

Blagor čistim v srcu, kajti Boga bodo gledali.

Blagor tistim, ki delajo za mir, kajti imenovani bodo Božji sinovi.

Blagor tistim, ki so zaradi pravičnosti preganjani, kajti njihovo je nebeško kraljestvo.

Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali, preganjali in vse húdo o vas lažnivo govorili.

Veselite in radujte se, kajti vaše plačilo v nebesih je veliko. Tako so namreč preganjali že preroke, ki so bili pred vami' (Mt 5,1-12).

Župnik odloži Sveto pismo in pravi: »Blagor bi lahko prevedla 'veséli se'. Pa se danes ustaviva samo ob na videz negativnih blagrih: blagor ubogim v duhu, žalostnim, lačnim in žejnimi pravičnosti in blagor preganjanim in zaradi Jezusa zasramovanim. Kaj hoče Jezus povedati s temi blagri? Ne povečuje žalosti in bolečine, pravi pa, da je naše veselje v veliki meri odvisno od pravega odnosa do tega, kar je težkega v našem življenju. Kaj pogosto naredijo mladi, kadar so žalostni?«

»Gredo in se napijejo ali pa iščejo drugačno zabavo,« odvrne Žan, potem pa se nasmehne in hitro doda: »Tudi stari to delajo.«

»In jih to potolaži?« vpraša župnik.

»Ne. Žalost samo potlačijo,« pove Žan.

»Kako marsikdo rešuje krivico in ponižanje?« dalje sprašuje župnik.

»Z maščevanjem in ustvarjanjem novih krivic,« se glasi Žanov odgovor.

»In ga to potolaži?« ponovi župnik vprašanje.

»Ne,« je Žan prepričan.

»Jezus blagruje žalostne, preganjane, zasramovane, žejne in lačne pravice zato, da bi nam pokazal, kako pomembno je, da v težkih trenutkih ne iščemo lažne tolažbe. Bolečine so vrata do naših hrepenenj. Žalost nam govori o tem, kaj si želimo, preganjanje o tem, za kar si prizadevamo. Če vzdržimo v težkih trenutkih in ne zbežimo v omamo, prinašajo žalost, revščina in preganjanje pomembne odgovore na naše življenje. Če pa iščemo lažno tolažbo, ostajamo prazni in izgubljamostik s hrepenenji,« razlaga župnik.

»Govori mi o teh hrepenenjih, Janez, rad bi vedel kaj več, rad bi živel polno,« je prevzet Žan.

Župnik se nasmehne in vpraša. »Se spomniš, kako sva pred leti pogosto končala pogovor?«

»Na sredini,« se tudi Žan nasmeje. »In potem sva šla igrati namizni tenis.«

»No, mislim, da ne bo narobe, če narediva tako tudi danes. Jutri pa naprej, prav?« zaključi pogovor župnik.

27. Čudovita podoba

»Janez, nadaljuj o blagrih.« Žan ne izgublja časa. »Povej mi več o hrepenenjih, o lepem. Zdi se mi, da je ta svet tako prazen. Ljudje se smeji, pa največkrat ne vedo zakaj, pijejo in vriskajo, pa najbrž bolj od žalosti kot od veselja. Kaj nam manjka?«

Župnik malo pomisli, nato pa reče: »Manjka nam gora spremenjenja in gora blagrov, Žan. Tisto čudovito lepoto smo pozabili.« V roke vzame Sveto pismo in lista po njem, dokler ne najde pravega mesta. Nato ga poda Žanu: »Daj, preberi tale odlomek.«

Žan bere: »Čez šest dni je Jezus vzel s seboj Petra, Jakoba in njegovega brata Janeza in jih peljal na visoko goro, na sámo. Vpričo njih se je spremenil. Njegov obraz je zasijal kot sonce in njegova oblačila so postala bela kot luč. In glej, prikazala sta se jim Mojzes in Elija, ki sta govorila z njim. Oglašil pa se je Peter in rekel Jezusu: 'Dobro je, da smo tukaj, Gospod! Če hočeš, postavim tu tri šotore; tebi enega, Mojzesu enega in Eliju enega.' Ko je še govoril, jih je obsenčil svetel oblak, in glej, glas iz oblaka je rekel: 'Ta je moj ljubljani Sin, nad katerim imam veselje; njega poslušajte!' Ko so učenci to zaslišali, so padli na obraz in se zelo prestrašili. In Jezus je pristopil, se jih dotaknil in rekel: 'Vstanite in ne bojte se!' Ko pa so povzdignili oči, niso videli nikogar razen Jezusa samega. In medtem ko so šli z gore, jim je Jezus zapovedal: 'Nikomur ne povejte, kar ste videli, dokler Sin človekov ne bo obujen od mrtvih!'« (Mt 17,1-9).

Žan odloži Sveto pismo: »Kaj je ta čudovita podoba, Janez?«

»Nina, kadar opazi tvojo bolečino, Žan,« odvrne župnik.

Žana odgovor presenetil, a zdi se mu, da razume, zato doda: »In ti, kadar bereš moje misli in potrpežljivo odgovarjaš na moja iskanja.«

»Ter Bog in ljudje, kadar v sebi uresničujemo Jezusove blagre,« dopolni župnik. »Se jih še spomniš? Dajva, ponoviva jih.«

»Blagor ubogim, žalostnim, krotkim, lačnim in žejnim pravičnosti, usmiljenim, čistim v srcu, tistim, ki delajo za mir ter preganjanim in zasramovanim,« naštevata, potem pa župnik reče:

»Včeraj sva razmišljala o negativnih blagrih, danes pa pogledva še ostale, da bi razumela, v čem je njihova lepota.«

Žan pozorno prisluhne. Župnik začne z razlago: »Blagor krotkim. Jezus kaže na izredno notranjo moč, ki v tišini najprej preoblikuje njega samega. V samoti dobiva moč za krotkost. Pričuje, a ne prepričuje. Pogosto le molči. To je lepota večne luči pri tabernaklju, to je krotkost najinega tihega ujetnika. Zato se je dal zapreti, da bi nas učil lepote krotkih.

Blagor usmiljenim. Jezus ljubi, ne da bi obsojal. Vsakdo je njegov brat in sestra. V slehernem vidi čudovito lepoto in mu jo s sočutjem pomaga razvijati. Kreposti, kot so sočutje, odpuščanje, ljubezen, so tudi za nas mogoče le, če bomo v vsakem videli brata in sestro.

Blagor čistim v srcu. Za Jezusa je vsako dejanje neskončna ljubezen do Očeta in njegovih otrok. Nič nečistega ni v njegovem pogledu. Vsakega želi obdariti in ne okrasti. Tudi naše srce je lahko čisto le, če bomo v ljubezni pripravljene na žrtev in odpoved. Čisto srce lahko ohrani le tisti učenec, ki vsak dan vzame nase svoj križ in hodi za svojim Učiteljem.

Blagor tistim, ki delajo za mir. Jezus pravi: Jaz in Oče sva eno. V tem je njegov mir. Spravljen je s seboj in z Očetom. Ko je v potopljen v Očetov objem, zmora gotovost in v tej gotovosti prinaša svetu mir. Tudi naš mir je mogoč le, če bomo potopljeni v Očetov objem.

Vse to je veselje najinih obiskov pri najinem tihem ujetniku, mar ne? Tam je, da naju uči te čudovite lepote,« zaključil župnik.

»In brez tega je svet prazen,« se Žan zamisli.

»Da, to si moramo priznati, sicer ni pravega veselja in ni življenja,« se strinja župnik.

»Če tega ne živimo, naj bomo verni ali ne, ni veselja,« najde Žan odgovor na vprašanje, ki ga je včeraj prineslo do župnika.

»Res je, globokega veselja nam pogosto manjka, a zato ni kriv Jezus, ampak mi, ker mu ne sledimo scela,« doda župnik.

Žan zavzdihne: »Vse bolj zapleteno je, Janez. A kot že tolikokrat, vem, da imaš prav.«

28. Nezaslišano trpljenje

V kinu te dni predvajajo film o Jezusovem trpljenju. Žana je film močno pretresel. Vedel je, da je moralo biti Jezusovo trpljenje grozno, a tako kruto si tega niti ni hotel predstavljati. Ob grozovitih prizorih s križevega pota so se mu v glavi obnavljale slike vojne, ki jo je doživel kot otrok. V njem je vse kričalo: Zakaj trpljenje, zakaj?! Zakaj ne moremo ljudje živeti v miru, zakaj mora brat moriti brata?!

S tem nemirom se odpravi do Janeza. Tudi on večkrat na lastni koži doživlja trpljenje obsojenega, zavrženega in preziranega. Tudi on se sprašuje, zakaj.

Žan vpraša: »Janez, zakaj mora biti trpljenje? Sploh pa, zakaj je moral tudi Jezus tako grozno trpeti? Mar ni to najbolj nesmiselna stvar na svetu?«

»Da in ne, Žan,« odvrne župnik. »Gotovo ni bolj nesmiselne stvari, kot je ta, da trpljenje povzročamo, - a da trpljenje nosimo, to je nujno.«

»Ampak zakaj bi bilo lahko trpljenje smiselno, Janez? Tega ne morem sprejeti, upira se mi. Ko sem kot otrok gledal trpljenje ljudi v našem mestu, nisem našel odgovora. Zakaj morajo ljudje trpeti in zakaj Bog to dopušča? Včeraj sem gledal film o Jezusovem trpljenju in zdi se mi še bolj noro, da je trpel tudi On sam. Zakaj?« se Žan ne more ustaviti.

»Zaradi gore spremenjenja, Žan. Zaradi blagov, zaradi ljubezni,« odgovarja župnik. »Trpljenje je nesmiselno, če je eno samo uničevanje. A vsakdo se odloči, kaj bo iz njega naredil. Ko trpimo, se odločamo, ali bomo rasli ali pa uničevali. Jezus se je odločil, da bo na križu dopolnil svojo podobo. Ko je umiral, je rekel: Dopolnjeno je.«

»Kaj je bilo dopolnjeno?« zanima Žana.

»Njegova ljubezen. S križem nam je pokazal, da je mislil resno. Ljubil nas je do konca. Zato, da bi potrdil svojo ljubezen, se trpljenju ni hotel umakniti, čeprav bi se mogel. Lahko bi se umaknil, lahko bi izkoristil svojo moč in uničil svoje mučitelje. A je hotel potrditi svoje načelo ljubezni, ki pravi, da ni večje ljubezni, kot je ta, da kdo dá svoje življenje za svoje prijatelje,« razlaga župnik.

»Še vedno ne razumem, kako je dopolnil svojo ljubezen s trpljenjem,« se Žanu upira.

Župnik potrpežljivo vztraja: »Poglej, Žan. Ali zares ljubimo bližnjega, če ga pustimo samega v trenutku, ko postane ljubezen naporna, ko zahteva od nas odpoved, trpljenje? Kdaj lahko verjameš, da te ima Nina rada? Ko se imata lepo, ali takrat ko kljub težavam vztraja ob tebi?«

»Ko je z mano kljub težavam,« reče Žan.

»No, in ravno zato je Jezus sprejel križ - da bi verjeli, da nas ljubi. Ni ljubezni brez križa. Ni mogoče iti za Njim, če nam je vsako trpljenje krivica.«

Po nekaj trenutkih tišine Žan umirjeno reče: »Prav imaš, Janez. Jezus je s tem, da se ni umaknil trpljenju in grozni smrti, pokazal, kako resno misli z ljubeznijo.«

»Da. Uči nas tudi vztrajati v neznosnem trpljenju in verovati, da se ljubezni ne dá uničiti. Si se med filmom morda vprašal, kaj je Jezusa najbolj bolelo, kaj je bilo zanj najtežje?« vpraša župnik.

Žan odkima: »Ne, Janez. V filmu sem se od groze kar izgubil. Že samo telesno trpljenje je bilo grozljivo. Potem pa še to, da so ga vsi zapustili! Apostoli so se razbežali, Peter ga je zatajil, Juda Iškariot ga je izdal ... Le Janez je ostal. Ljudje, ki jih je prej ozdravljaj in jim pomagal, so se poskrili ali pa kričali: Križaj ga. To je moralo biti res noro.«

»Da in nazadnje križanje med dvema razbojnikoma. Kakšna bolečina, da ni mogel ljudi prepričati, da ni razbojnik. Mislim, da je bilo zanj najtežje, da ni mogel prepričati ljudi, da jih ljubi in da govori resnico o sebi in o življenju le zaradi ljubezni do njih. Ljudje so mu pripisali sebičnost, samovoljo, upor Bogu in cesarju, skratka vse najslabše. Označili so ga za razbojnika, ker je vztrajal v resnici,« reče župnik.

»Kako grozno! Zaradi resnice in ljubezni je moral tako končati,« reče Žan zamišljeno.

Župnik pokima: »Da, zaradi ljubezni in resnice. Do konca je šel, da bi tudi mi vztrajali v resnici, da bi tudi mi vztrajali v ljubezni. Biti zvest resnici, biti zvest ljubezni - to pomeni biti Jezusov učenec.«

»Mislim, da sedaj razumem,« reče Žan tiho, »zakaj si me spraševal, ali sem res prepričan, da hočem iti za njim. Tudi v filmu sta ljubezen in resnica najbolj zasijali na križu, še bolj kot pri vseh čudežih. Vem, da se spleča vztrajati, čeprav me je strah.«

Župnik ga spodbuja: »Ne boj se, Žan, On je z nami!«

29. Tihi ujetnik

Priprava na prejem zakramentov se bliža koncu. Žan se veseli trenutka, ko bo lahko svoja srečevanja z Njim, ki ga čaka v tabernaklju, okronal z najtesnejšim srečanjem in ga prejel v obhajilu. Sedaj je najbrž čas, da se z župnikom Janezom ustavita ob prvem vprašanju, ki se je porodilo ob njenem nenavadnem srečanju, in sicer zakaj se je Bog dal zapreti v tako majhen prostor.

Bog je želel biti blizu človeku, zato je hodil z Božjim ljudstvom, Izraelci. Da bi se nam še bolj približal, da bi živel med nami, se je učlovečil. To je Žan še razumel. A zakaj se je dal zapreti v tabernakelj? To vprašanje mu še vedno ni dalo miru. Odšel je do župnika.

»Povej, Janez, zakaj je mogočni Bog postal tihi ujetnik. Ob raznih priložnostih sem že bil pri sveti maši, razmišljal sem o tej skrivnosti, a bi jo rad bolje razumel. Govôri mi o Božji želji, da bi bil z nami, govôri mi o tem, kaj ga je nagnilo, da je stopil v tabernaklje vsega sveta,« prosi Žan.

»Se spomniš, kako je Mojzes povedel Izraelce iz egiptovske sužnosti? In kako je na gori Horeb prejel deset zapovedi?« ga vpraša župnik.

»Se,« Žan odvrne. »Pa tudi tega, kako se je ljudstvo, še preden je Mojzes prinesel table z gore, obrnilo k malikom.«

Župnik nadaljuje: »Mojzes je šel še enkrat na goro in še enkrat prinesel Božje zapovedi, ki so jih shranili v skrinji zaveze. Skrinjo so Izraelci dolga stoletja prenašali s sabo in ji slednjič namenili najsvetejši prostor v jeruzalemskem templju. Predstavljala je Boga, navzočega med ljudstvom.

Poglej, Žan, Bog je razumel, da ljudje potrebujemo vidno in otipljivo znamenje, da ne bi pozabili na njegovo navzočnost med nami. Zato je naročil Mojzesu, naj Božje zapovedi hrani v skrinji zaveze in ljudstvo naj v spomin na izhod iz Egipta vsako leto obhaja pashalno večerjo,« razlaga župnik.

»Pashalno večerjo? Kaj to pomeni? « zanima Žana.

»Izraelci so vsako leto na dan spomina na izhoda iz Egipta po Božjem naročilu jedli nekvašen kruh in jagnje. Na ta način so obnovljali zavedanje, da jih Bog vodi in usmerja v prihodnost,« pojasni župnik.

Žana prešine: »Aha, najbrž hočeš reči, da je tabernakelj podoba skrinje zaveze, hostija pa podoba nekvašenega kruha, ki so ga jedli v spomin na izhod iz Egipta.«

Župnik se nasmehne: »Blizu sva, Žan. Poglej, kaj pravi o tem evangelij. Evangelist Luka pripoveduje, da je na dan nekvašenega kruha, ko je bilo treba žrtvovati pashalno jagnje, Jezus naročil Petru in Janezu: 'Pojdita in nam pripravita pashalno jagnje, da bomo jedli.' Odšla sta in našla, kakor jima je rekel, in sta pripravila pashalno jagnje. Ko je prišla ura, je sédel k mizi in apostoli z njim,« pripoveduje župnik.

Žan ga prekine: »Govoriš o večerji na dan pred Jezusovim križanjem? Na četrtek pred tistim grozljivim petkom?«

»Da,« pritrdi župnik in nadaljuje: »Pri zadnji večerji jim je Jezus rekel: 'Srčno sem želel jesti z vami to pashalno večerjo, preden bom trpel, kajti povem vam, da je ne bom več jedel, dokler ne bo

dopolnjena v Božjem kraljestvu.' Nato je vzel v roke kelih, se zahvalil in rekel: 'Vzemite to in si razdelite med seboj, kajti povem vam, odslej ne bom več pil od sadu vinske trte, dokler ne pride Božje kraljestvo.' Vzel je kruh, se zahvalil, ga razlomil, jim ga dal in rekel: 'To je moje telo, ki se daje za vas. To delajte v moj spomin.' Prav tako je po večerji vzel tudi kelih in rekel: 'Ta kelih je nova zaveza v moji krvi, ki se preliva za vas'« (Lk 22,7-8; 14-20).

Jezusovo naročilo 'To delajte v moj spomin!' se od tistih dni uresničuje. Ko je po smrti vstal in se učencem prikazal, jim je naročil, naj ga oznanijo svetu, naj krščujejo in naredijo vse ljudi za njegove učence. Tako so začeli oznanjati, da je Jezus vstal, da je za nas umrl in nam v svoj spomin postavil sveto evharistijo, podobo pashalne večerje. Ta večerja ni več predstavljala izhoda iz Egipta, ampak izhod iz sužnosti greha in smrti,« zaključil pripoved župnik.

»In zakaj se je dal zapreti v tabernaklje po cerkvah?« Žan ponovi vprašanje.

Župnik odgovarja: »Apostoli so evharistijo najprej obhajali po domovih. Zaradi preganjanj so se kasneje zatekli v katakombe in na skrivaj obhajali sveto mašo. Da bi lahko častili Jezusa tudi zunaj obhajanja svete maše, so evharistični kruh, Jezusovo skrivnostno telo, začeli shranjevati v tabernaklje. Kot je Bog razumel potrebo Izraelcev, da hodi med njimi z zapovedmi v skrinji zaveze, tako je sedaj med nami v tabernakljih. Jezus želi biti z nami najtesneje povezan. Zato se daje v hrano, zato želi biti v telesu navzoč v tabernakljih vsega sveta.«

»Kako nora ljubezen, Janez!« privre iz Žana.

»Res, nora!« je navdušen tudi župnik. »Neskončni Bog se je iz ljubezni do nas dal v hrano, dal se je zapreti v tesne tabernaklje. Nora ljubezen, Žan. Prav zaradi nje so prvi kristjani bili pripravljani iti celo v smrt!«

»Danes pa se iz nje mnogi norčujejo,« se Žanu navdušenje naenkrat pomeša z bolečino.

»To ni najhuje,« reče župnik. »Vedno so se ljudje norčevali iz Božje ljubezni. Najbolj grozno je, da smo njegovi učenci tako mlačni. Sploh nas ne gane, da je Bog sam tiho navzoč v temnih omaricah, da bi ga lahko srečali. O, Žan, ne smeva dovoliti, da bi se kdaj nehala čuditi temu! Božja ljubezen nama ne sme biti nikoli samoumevna! Zdi se mi prav, da greva v cerkev in se v tišini zahvaliva Bogu za njegovo bližino.«

Žan in župnik se odpravita v cerkev in poklekmeta pred Najsvetejšim. Žan se tiho zahvali Bogu, da ga je povabil na to neverjetno pot, Janez pa v duhu slavi Njega, ki odpira srca majhnih in se sklanja k svojemu nemočnemu služabniku.

30. Tiha svatba

Dela se mrak, a v Žanu vse žari. Tišina. Pred mogočno cerkvijo gori skrivnosten ogenj. Žan se mu približa in za hip se mu zazdi, da mu iz njega govori Bog kakor Mojzesu. A ne z naročilom, naj sezuje čevlje, ampak z veselim povabilom, naj pride, saj je stare čevlje in staro obleko že slekel v zakramentu spovedi. Tu pred tem ognjem, pred živim Bogom, je sedaj novi Žan, - sicer še ne povsem, a na tej poti.

Žan po blagoslovu ognja in sveče pred cerkvenim pročeljem slovesno in veselo stopa za Kristusovo lučjo. Podoben je Mojzesu, ki je med stenami morja stopal v obljubljeni deželi, le da na njegovi levi in desni strani ni vode, ampak ljudestvo, ki se je zbralo k velikonočni vigiliji.

Janez v cerkvi slovesno zapoje hvalnico luči. Žanovo, pa tudi marsikakšno drugo srce je ganjeno. Pa ne zaradi župnikovega prijetnega glasu, njegova vera se seže do src tistih, ki so nocoj zbrani v cerkvi. Vsaj za trenutek se zdi, da so leta sedmih suhih krav mimo. Uspelo mu je ohraniti žar vere, svetlo luč pred ljudestvom, Žan pa je svojo uspel prižgati.

Božja beseda v tem večeru se Žanu zdi kot ponovitev vseh srečanj z župnikom Janezom in s tihim ujetnikom. Zveni tako slovesno, da bi oba najraje vriskala: »Da, Bog živi, tu je med nami!« Zgodba stvarjenja, pa izhod iz Egipta in nazadnje srečanje Magdalene z živim Jezusom. »To je moja zgodovina,« si ponavlja Žan, Janez pa misli: »Kako preprosto! Zakaj se bojim? On živi, On je vedno živ!«

Sledijo litanije svetnikov. Ob vzklikih 'Sveti Janez Krstnik', 'Sveti Janez' in 'Sveti Janez Vianej' se župnik in Žan smehljata drug drugemu. »Z njimi bo pa že šlo,« sam pri sebi reče župnik. Žan pa se ne more načuditi temu, kako je Bog k istemu izviru pripeljal dva Janeza - Janeza in Žana - ki sta si tako različna.

Sledi blagoslov vode. Spet kratka ponovitev zgodovine odrešenja. Kot bi mu Bog ponavljal: »Ne pozabi, Žan, ne pozabi, kako sem te pripeljal do sem.« Pri oblišanju z vodo bi Žan najraje izrekel besede apostola Petra: Ne le noge, ampak tudi glavo. Najraje bi se ves potopil v tej sveti vodi. Da bi nikoli ne pozabil te svežine in lepote.

Žan je krščen. Kdo bi si mislil, da se bo tole romanje takole končalo? Ob njem stoji Nina. Kot bi se prebudil iz sanj, prejme od nje Kristusovo luč. Seveda, skupaj jo bosta ponesla v svet. Nina težko sledi Žanovemu razpoloženju. Zdi se ji je, da ji vsake toliko časa pobegne, se nekam zamakne, pa spet pohiti. Ko se Žan tega zave, ji podari pogled in nasmeh, kot bi ji hotel reči, še sem tu. Potem pa ne zmore, da bi se ne zatopil v dogajanje velikonočne vigilije. Rad ima Nino, a danes je še posebej zazrt v tihega Prijatelja.

»Sedaj prihaja na oltar,« si ponavlja. »Tokrat tudi zame.«

»To je moje telo, to je moja kri...« z globoko vero izgovarja Janez.

»Bog, daj, da bi vedno živo čutil tvojo navzočnost,« moli Žan sam pri sebi. »Naj vedno čutim, da si res tu, da si tu zame.«

Med povzdigovanjem se Žan spominja Jezusove podobe s križevega pota in podob trpečih v njegovem življenju. »Tvoje trpljenje ne sme biti zaman, Gospod,« ponavlja. »Ne smem te pozabiti.«

Potem pa ga spet prevzame veselje, tista tiha radost Božje bližine. Kakor bi se zamaknil. Za hip se je najbrž izgubil, saj ga Nina pocuka za rokav, naj pristopi k obhajilu. Zdi se mu, kot bi bil na poroki, pa ne z Nino, s tihim ujetnikom, ki se v beli hostiji in skrivnostni krvi združuje z njim. Skoraj bi se zmotil in bi župniku Janezu, ki ga obhaja, namesto 'amen', rekel kar 'hvala'. »Pravzaprav bi bilo najbolje, ko bi rekel oboje, 'amen' in 'hvala',« pomisli. »Amen Bogu, hvala Janezu.« Potem spet zaplava v svet nenavadnega srečanja.

Tako se konča Žanovo dolgo romanje, in začne življenje po tihi svatbi.

Od tu naprej se ta večer ne zgodi nič bolj pomembnega. Okrog njega so vsi veseli. Tudi on je vesel vseh, ki so ob njem. Želi pa si ostati tiho povezan z Njim, ki ga je tako dolgo in potrpežljivo čakal.

V Žanu tiho žubori: »Hvala ti, Gospod. Hvala ti, da si tu, živ med nami.«

31. Z Njim v življenje

Župnik Janez je kot običajno pred tabernakljem. Premišljuje o vsem, kar se je dogajalo med prazniki. »To je bila prava velika noč!« si reče. Ko mu ob mislih na prehojeno pot postaja toplo pri srcu, ga v nedolžnem pogledu na Gospoda v tabernaklju spreleti, kako more kljub tako veliki Božji ljubezni vedno živeti v strahu, da bo ostal sam. »Zakaj tako hitro podvomim v neverjetno moč, ki izhaja iz molitve in trpljenja?« se skoraj očitajoče sprašuje. »Pri teh letih bi se vendar že moral naučiti, da Gospod vedno preseneča.«

Nato se s hvaležnostjo spomni, da je prav ob Žanu na novo doživel živo navzočnost dobrega Boga v evharističnem kruhu. Zaradi bližine tihega Prijatelja in Žanove odločitve se mu tudi vsakdanji križi manj upirajo.

In ko tako premišljuje, se mu zazdi, da se kot na dan prvega srečanja svetloba večernega sonca prikrade skozi nihajna vrata. V nenavadnem doživetju vidi, kako vstopa množica. Prvi gre Žan, za njim Nina, potem otroci, mnogo otrok in potem spet odrasli. Prihajajo in napolnjujejo cerkev, poklekajo pred tihim Prijateljem, ki jih pričakuje v tabernaklju. Predenj prinašajo bolečine in žalost, On pa jim deli upanje in veselje ...

*

Morda bo kdo rekel, da Janez sanja in da tudi zgodba o Žanu ne more biti resnična. A globoko v sebi vemo, da se je to zgodilo in se še dogaja. Vsak od nas se lahko najde v obupanem Janezu, ki se je na začetku zgodbe žalostno spraševal, kam ga Bog kliče v zapuščeni župniji. Nič ni bilo tako, kot je upal in načrtoval. A ker tolažbe ni iskal tam, kjer jo išče svet, je še globlje odkril Boga in v Njem našel novo življenje.

In kdo se ne bi prepoznal v Žanu, ki mu že kot otroku v marsičem ni bilo prizaneseno. Globoko v sebi je čutil, da mora obstajati odgovor na hrepenenja, ki jih je čutil v sebi. Ko še ni vedel, kaj išče, je že vedel, da je Bog pravi odgovor. Srečal ga je, ker je pustil, da je Bog srečal njega.

Ni šlo vedno gladko, a Žan svojih hrepenenj ni pozabil. Iskal je življenje in ga našel. Iskal je resnico o sebi in svetu in jo našel. Iskal je pot v življenje in srečal tihega ujetnika, ki mu je postopoma razodeval, da je on živi Bog, pot, resnica in življenje.

... Janez se predrami. V mislih se mu utrne dvom: »Mar ni bilo vse to preveč lepo, da bi bilo res?« A že v naslednjem hipu mu pogled odplava k večni luči: »Naj tebi, Gospod, postavljam meje? Ti, ki si se tako čudovito spremenil na gori, ki si tako pogumno sprejel križ na svoje rame in ga nesel prav do vrha Kalvarije, ti, ki si umrl in vstal, ti, da ne bi mogel storiti kaj tako lepega? Ti ne poznaš meja, zakaj bi ti jih postavljali jaz. Še več. Tudi svojim učencem si rekel, da jim boš dal, da bodo delali še veliko večje stvari, kot si jih storil ti« (prim. Jn 14, 12).

Potem hitro pristavi: »Seveda, velikih del ne bomo opravljali sami.« Globoko je namreč doživel, kaj pomenijo Jezusove besede: Brez mene ne morete ničesar storiti. Pa tudi besede: Pri Bogu ni nič nemogoče. Le z Njim, ki tiho prebiva v tabernaklju, lahko dela čudeže.

»Kako rad bi videl še kakšen čudež,« si misli. In zazdi se mu, da že sliši odgovor: »Videl ga boš, le vztrajaj ob meni.«

Nato mu misli spet poletijo k Žanu. Ve, da zanj ta velikonočna vigilijska noč ne pomeni konca. Res je, da se je obema zdelo, kot bi prišla v obljubljeni deželni kraj, a pot je še dolga. Žan je že na velikonočni ponedeljek prišel k njemu in se z njim pogovarjal, kako naprej. Obema je bilo jasno, da tudi sedaj, ko prekipeva od moči in načrtov, ne želi iti na pot brez Gospodove luči. Pot je dolga in bila bi prenaporna brez Božje hrane.

»Svetost, Žan, svetost je cilj,« mu je rekel. »Ljubezen z Nino bo lepa le, če bosta vedno stremela k svetosti. Išči vedno Božje kraljestvo in vse drugo vama bo navrženo. Nikoli se ne ustavita pri nizkih ciljih. On, ki vaju vedno tiho čaka, vama bo kazal pot, on vama bo še naprej dajal nasvete.«

Ko tako premišljuje, se župnik Janez ozre k stranskemu oltarju, kjer stoji bogato okrašen Marijin kip. Skoraj prestraši se, ko pomisli, da o njej Žanu ni dosti govoril. A še v istem hipu se umiri. Opazi Marijin prijazen pogled in zdi se mu, kot da mu pravi: »Ves ta čas sem ponosno gledala, kako velike reči dela moj Sin, kako dobro je izpeljal tudi to vajino srečevanje z Žanom. Ker sta bila oba tako tesno povezana z mojim Sinom, sem se ves čas veselila. Danes, ko se oziraš name, Janez, pa te spodbujam: ostani ob Njem, potem bo vse prav. In vedno imej v mislih moje naročilo: Kar koli vam poreče, storite!«

Marijino povabilo velja tudi nam. Ostanimo ob Njem in karkoli nam poreče, storimo!